

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Egységbontók.

Az eddig végigélt és végigtapasztalt választási harcok megtanítottak bennünket arra, hogy az egymás ellen harcoló pártok a kortesfogások jó, rossz, hatásos, vagy hatástalan eszközeihez igyekeznek folyamodni, hogy akár a morálon ejtett szépséghibával is kivívják a győzelmet. Ilyen szépséghibákkal indulnak most a választási harcba egyes régi, vagy újonnan alakult aradi pártok, amelyeknek listái már nyilvánosságra kerültek. Ezek a pártok tudják és érzik azt, hogy a magyar egység és erő megdönthetetlen és ha az aradi magyarság tömör falanksza egy lista mellé áll, annak a listának győzedelmesen kell kikerülnie a legádázabb harcokból is. Az aradi Magyar Párt intézőbizottságának legutóbbi ülése nyilvánosságra hozta azoknak a magyaroknak neveit, akik hivatva vannak arra, hogy Arad város érdekeit eredményesen képviseljék a városi tanácsban. Száz százalékosan bizonyos, hogy a harcból a magyarság tömegei által támogatott lista fog győztesen kikerülni. De egyes aradi pártok, általuk hatásosnak tartott kortesfogással mégis szélmalomharcot akarnak vívni a magyar egység ellen. Ez a kortesfogás pedig az, hogy listájukon magyar neveket szerepeltetnek. Arra számítanak, hogy listájukon felsorolt magyarok, vagy talán nem is magyarok megtévesztik Arad magyarságát, egyesek az ő listájukra adják le szavazatukat és ezzel meggyengítik azt az erőt, amit Arad magyarságának egysége, összetartása képvisel.

Először is azokhoz a magyar nevekhez, vagy magyarokhoz volna pár szavunk, akiket a remélt pozíció, vagy egyéb ígéretek más pártokhoz tudtak csalogatni. Ezek az emberek önmaguk fölött ítélkeznek. Nemcsak azért, mert a romániai magyar kisebbség egységbontóknak, a magyarság ellenségének fogja őket bélyegezni, hanem azért is, mert olyan harcba viszik becsületüket, amely számukra csak veszteséget hozhat. Az aradi magyar egységet nem lehet sem hangzatos ígéretekkel, sem álmagyarok neveivel megbontani. Az aradi magyarság nyitott szemekkel, nyitott szívvel, lélekkel és törhetetlen erővel megy a küzdelembe, mert érzi és tudja, hogy ott van az erő, ahol az összetartás és a magyar kisebbség érdekeit csak olyan emberek védelmezhetik, akik mögött a Magyar Párt egysége áll.

Arad város magyarsága pedig ne hagyja magát megtévesztetni a más pártok listáján szereplő magyar nevektől. Az egyetlen út, amelyen haladnia kell, amelyen az érdekeit megtalálhatja, a Magyar Párt által kijelölt út és az aradi magyarság győzelmé csak akkor lehet tiszta és makulátlan, ha egyetlen magyar embernek sem jut eszébe az egységet megbontani. Az aradi magyar kisebbség vegyen példát a háborúelőtti román kisebbségtől, amely nem tűrt árulókat és amelynek erejét nem tudták sohasem megbontani ügyetlen kortesfogások.

Megnyitották a parlament rendkívüli ülését

Bratianu Vintila olvasta fel a trónbeszédet. — Októberben történik meg a végleges stabilizáció. — Maniu a kormány menesztését kérte a régenstanácstól. Nem alakítják át a kabinetet és Titulescu sem távozik.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Ma délelőtt fél tizenkettőkor a parlament rendkívüli ülését a szokásos formák között megnyitották. Délelőtt 11 órakor ünnepélyes Te Deum volt a kamara épületével szemben levő székesegyházban, a kormány tagjai, az összes hatóságok, katonai és egyházi méltóságok, számos képviselő és szenátor jelenlétében. A Te Deum után a parlament tagjai a kamara üléstermébe vonultak át, amelynek karzatát zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség. A diplomata páholyában megjelentek a külföldi államok képviselői. Egy előzetes határozat értelmében a trónbeszédet Bratianu Vintila kormányelnök olvasta fel, akit a liberális képviselők a terembe való belépésekor hosszantartó ovációval fogadtak. A trónbeszéd a következőket mondja:

A trónbeszéd szövege.

Szenátor és képviselő urak!

A román állam szakadatlan törekvéssel a békekötés pillanatától a mai napig biztosította a nemzetgazdaság fokozatos normalizálását és lehetővé tette a pénzügyi konszolidáció megvalósítását, ami a költségvetés kiegyensúlyozásával és a nemzetközi kötelezettségek teljesítésével már előzőleg kezdetét vette. Románia most hozzáláthat a valuta végleges és törvényen stabilizálásához. Ez a művelet a jegybocsátó intézetek támogatását és egy külföldi kölcsön felvételét tette szükségessé. A kormány fáradozásai következtében ezt a támogatást sikerült megszerezni és miután az előkészítő intézkedések foganatosítottak, Önök vannak hivatva, hogy az arra jogosultaknak megadják a szükséges törvényes felhatalmazást a pénzügyi konszolidáció művének sikeres befejezéséhez, amittől üdvös eredményeket várunk.

A kormány megvitatás végett Önök elé terjeszt egy törvényjavaslatot, amely felhatalmazza a Banca Natională-t, hogy a főbb jegybancokkal szerződést köthessen valutánk stabilizálására vonatkozólag és megtehesse az intézkedéseket a lej árfolyamának megfelelően olyan árfolyamán eszközözendő devizavásárlásokra, amelyekre vonatkozólag a kormány és a Banca Natională előzetesen megállapodtak a törvényes stabilizálás megvalósításáig. Egy másik törvényjavaslatban a kormány felhatalmazást kér a külföldi kölcsön felvételére, amely egyaránt szükséges a valuta stabilizálásához és a gazdasági újjáépítéshez. Feladatunk lesz megvitatni ama konvenciók ratifikálását is, amelyeket Franciaországgal kötöttünk a háborús adósságok ügyében és a háború előtti járadékpapírok kérdésének megoldására. Ugyancsak megállapodás jött létre Románia és a londoni Stock Exchange között, amely szintén ezt a célt szolgálja. Mindezek a törvényes rendelkezések új korszakot vannak hi-

vatva nyitni az ország gazdasági és pénzügyi életében s ezzel megadják a lehetőséget, hogy a nemzeti egység megvalósítása után a gazdasági egység is megteremtődjék. Ezek a javaslatok tulmennek a szokványos napi problémák határain és fontos nemzeti munkának jellegével bírnak, amelyhez — nem kétkedünk — Önök teljes támogatást fognak nyújtani.

A trónbeszédet az ifjú király nevében Miklós királyi herceg és Miron Cristea régens irták alá. A trónbeszéd felolvasását több ízben szakította meg a képviselők és szenátorok kitörő ovációja. Az ülésateremben csak a kormánypárt tagjai voltak jelen, az ellenzéket csupán Iorga és Papacostea képviselték.

Októberben lesz a végleges stabilizáció.

A megnyitó ülés után a kormánypárt tagjai értekezletre ültek össze a kamara tanácstermében. Az értekezleten Bratianu Vintila hosszabb expozétát tartott, hangsúlyozva, hogy tíz évi áldozatok után, amelyek nemzetközi kötelezettségeink teljesítésére voltak szükségesek, új korszak kezdődik az ország gazdasági életében. Most az építés korszakába lépünk — mondotta a kormányelnök. Foglalkozott ezután a politikai pártok kötelezettségeivel és rámutatott arra, hogy a liberális-párt azért győzött, mert kizárólag a nemzet érdekeit tartja szem előtt. Kérte a párt tagjait, hogy ennek a fontos missziónak a tudatában teljesítsék kötelezettségeiket. A végleges, törvényes stabilizáció októberben fog megtörténni, de a jelenlegi ülészenakon elvégzik annak előkészítését. A miniszterelnök expozéját a párt tagjai nagy ovációval fogadták és nevükben Săveanu kamarai elnök bizalmukról biztosította Bratianu Vintilát és a kormányt. A kamara pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a kormány által benyújtott négy törvényjavaslatot tárgyalás alá vette. A parlament két háza pénteken és szombaton 2—2. ülést tart.

Maniu a régenstanács előtt.

Maniu Gyula ma délután 12 órakor kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt. Az ellenzék vezérét mind a három régens együttesen fogadta a királyi palotában. Maniu ismertette pártja felfogását a napirenden levő kérdésekkel szemben és kérte a kormány menesztését. Ezzel szemben a Cuvantul úgy értesült, hogy Victor Antonescu tegnap meglátogatta Madgearut, a nemzeti-parasztpárt főtitkárát, akivel hosszasan tárgyalt. A látogatás lefolyásáról és annak céljáról semmi sem szivárgott ki. A kormány különben hivatalosan cáfolja annak a hírének, hogy kebelében változások lesznek. A kormányelnök augusztus 4-én utazik Royat-ba és távollétében Lapadatu kultuszminiszter helyettesíti. A miniszter tegnap hosszas beszélgetést folytatott a kormányelnökkel a német tárgyalások ügyében. A román bizottság, amelynek tagjai Lapadatu, Petrescu-Comnen és Zăuceanu, három-négy nap múlva utazik Berlinbe. A Lupta szerint Titulescu elállt attól a szándékától, hogy lemond és csak szabadságra megy, amelynek lejártá után újból átveszi tárcája vezetését.

Uj részletek a cár utolsó napjaiból.

A cárné Leninhez akart fordulni panasszal. — „Bocsássatok meg, nem teszem többé“.

(Az Aradi Közlöny Berlini tudósítójától.) Avdejev orosz vörös százados, aki a cári családot őrző különítmény parancsnoka volt Jekaterinburgban, szenzációs részleteket mesél el a cári család utolsó napjairól. Így megtudjuk tőle, hogy a cárné egy ízben izgatott hangon így kiáltott fel:

— Panaszra megyek Leninhez Moszkvába!

Minő ironia, a koronás cárné Leninhez akart fordulni elégtételért. A cár, akit rajtakaptak egy kicsiny összeesküvés szításán, iskolásgyermekek módjára könyörgött:

— Bocsássatok meg, sohasem teszem többé!

Amikor a cári családot Jekaterinburgba szállították, a volt uralkodóház tagjai már tisztában voltak azzal, hogy mi vár rájuk. — Tobolszkban még egy csomó szolgáljuk volt, a

kik a cárt és a cárnét felségnek szolgáltatták. Jekaterinburgban a személyzet utasítást kapott, hogy a cári család tagjait nevükön szólítsa. A cár megszólítása így ettől kezdve Nikolaj Alexandrovics, a cárné Alexandra Fedorovna volt.

A cárné nem tudott ebbe belenyugodni. Még keservesebben érintette, hogy 45 tagú szolgaszemélyzetét három emberre redukálták. A cárné emiatt ismételt nagy jeleneteket rögtönzött és legalább 30 tagból álló szolgasereget követelt.

A cár viszont állandóan összeesküvéseken törte a fejét, valahányszor azonban rájöttek, könyörögve, szinte sirva bocsánatért esedezett. Avdejev százados elmeséli, hogy a jekaterinburgi őrség ellene volt a cári család meggyilkolásának, azonban a Moszkvából kiküldött politikai megbízottak saját felelősségükre végrehajtották a kivégzéseket, amelyeknek körülményei közismertek.

Irodalmi botrány Oradeán (Nagyváradon).

Művészi érték-e, vagy fércmunka? — Váradí írók nyilatkozatháborúja. Irodalmi törvényszék ítélkezik egy Szigligeti-életrajz felett.

(Oradea—Nagyvárad, július 26.) Egy Szigligeti-életrajz körül keletkezett nemrégiben nagy vihar, amelynek utolsó hullámcspái most simulnak el. Szigligeti Ede halálának ötvenedik évfordulójára a nagyváradí Szigligeti-Társaság méltó ünnepséget készített elő és erre az alkalomra Benedek Ferenc dr.-ral elkészíttette a nagy drámaíró életrajzát. A társaság Benedek Ferencel szerződést kötött az életrajzra vonatkozólag és 9000 lejt utalt ki annak idején Benedek dr.-nak az életrajzírásához szükséges költségek fedezésére.

Az életrajz nem felelt meg a szerződés pontjainak. Amikor Benedek dr. bevújotta a társasághoz munkáját, ezt kiadták véleményezés céljából Némethy Gyula dr. kanonoknak,

aki a Szigligeti-Társaság főtitkárához. Perédy Györgyhez intézett levelében lesújtó véleményt alkotott az életrajzról. Némethy dr. szerint az életrajz adatai közismertek, egyes adatai nevetségesen hamisak, stílári s szempontból több magyartalanságot talált benne és terjedelmét tekintve, sokkal kisebb a munka, mint amilyennek előirányozták.

Némethy dr. levele Benedek Ferenc kezébe került s erre Benedek dr. rendkívül éles hangú támadást indított a Szigligeti-Társaság ellen, amely — szerinte — konzervatív ösztéztételénél fogva az ő progresszív egyéni irodalmi munkáját nem tudta megbecsülni s amellett kritikájában sértő is írói önértetére. Benedek dr. cikkeiben Némethy kanonokat azzal

vádolja, hogy az idős főpap sértett büszségből írta lesújtó véleményét a Szigligeti-életrajzról, mert ő szerette volna megkapni a társaság megbízását az életrajz elkészítésére.

Ezzel szemben Perédy György, a társaság főtitkára mintegy hivataloshangu nyilatkozatot írt, amelyben részletesen ismerteti a Benedek-ügy történetét. Ebben a nyilatkozatban Perédy vádakait halmaz Benedek dr. ellen, mint aki megbízásának legkevésbé sem akart eleget tenni, fölvetve az előleget és azt elköltötte, majd amikor körmére égett a dolog, sebesen összetakarta az életrajzot, amelyben véleményt mond Szigligetiről, de életrajzi adatok és egy életrajz formájának betartása nélkül.

Benedek Ferenc Perédy György állításait száz százalékosan valótlannak jelentette ki, mire a távollevő Perédy helyett Tabéry Géza válasza rövidesen Benedeknek. Tabéry azt állította, hogy Benedek kijelentései valótlanak.

Ezután a nyilatkozatháború látszólag véget ért, de a kulisszák mögött tovább folytatódtak a harcok. Benedek Ferenc egy objektív irodalmi bizottság összehívását kérte annak megállapítására, hogy megüti-e irodalmilag a mértéket az ő munkája vagy sem? A Szigligeti-Társaság viszont jogilag akarja bebizonyítani azt, hogy Benedek Ferenc a szerződésbeli kötelezettségeinek nem felelt meg.

Holnap ül össze választott bíróság alakjában az a bizottság, amely hivatott az utolsó szó kimondására a kinos irodalmi afférban. A bizottság tagjai a Szigligeti-Társaság részéről Gyöngyössi István dr. vármegyei főügyész, Benedek Ferenc dr. részéről pedig Tarabóczy Lajos. Ha az elnök személyében a delegátusok megegyezni nem tudnának, úgy kötelesek Thury Kálmán dr. személyét elfogadni s így előreláthatólag Thury dr. elnököl. Benedek Ferencet jogilag Böszörményi Emil dr. ügyvéd, a társaságot Czeglédy Miklós dr. képviseli.

Az érdekes affér tehát holnap utolsó momentumához érkezik és az egész város intellektuális társadalmá nagy érdeklődéssel várja a választott bíróság tárgyalásának eredményét.

Utközben.

Írta: FEDÁK SÁRI.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Színpadí próba, zongoraterem, tanpróba, ruhamegbeszélés és összeállítás, diszlettervezővel értekezlet a színek miatt, hogy baj ne legyen, cipőmegrendelés, hajszínválasztás, parókapróba, ruhapróba, órákig állani egy-egy színpadí próba után a tükör előtt, fakó arccal, mindig az órát figyelve, hogy lesz-e még annyi idő, hogy egy félórára végignyújtózhasson előadás előtt a diványon, aztán harisnyákat festetni, trikókról, alsószojnyákról gondoskodni, közben egy kicsit tanulni a szerepet, közben bemenni a színházba és játszani, egy-egy számot esetleg kétszer-háromszor megújítani, legalább nyolcszor átölrözní, előadás után valósággal beleesni az ágyba, a nagy fáradtságtól nem tudni csak altatóval elaludni, másnap reggel már nyolckor keletni magát, mert egy teljes fél vagy háromnegyed óra kell hozzá, míg magához tér, míg elhiszi, hogy máris reggel van, kívánszorogni az ágyból és bevánszorogni a melegvízbe, hogy végre felébredjen, aztán rohanni és újra kezdeni előlrol az egészet és akkor a nézőtőren ül egy bájosan örült rendező, aki lépten-nyomon felordítja: Hangulatot, hangulatot! Mi ez, kérem! Ez egy szerelmi jelenet! Ez rímület? Ez borzongás? Fogja meg, ölelje meg, aztán borzadjon jobban össze és több energiával vágja oda azt a poharat. De hát az ég szerelmére, kinek van kedve reggel tízkor hangulatban lenni és a szerelemről dadogni? Mindez annak, aki lekiüsméretesen csinálja, higgyék el nekem, nagyon nehéz. Mindezek után aztán este kimenni a színpadra és úgy játszani, mintha premier volna. Mert a közönség, ha valakinek a kedvéért bemegy a színházba, nem igen kérdi, hogy mit csinált egész nap, de igenis megköveteli, hogy minden színész mindennap premiert játszon a

számára. Ez igazán a legkevésbé, amit pénzért megkövetelhet. Azért mondom én mindig, hogy sikert megcsinálni, az még csak megvalahogy, de sikert megtartani, az rettenetesen nehéz. Ezen a pályán elindulni nagyon könnyű. Megérkezni azonban szerfelett nehéz. És aki kitűnően indult el, az még nem azt jelenti, hogy biztosan meg is fog valaha érkezní.

Egy király, egy cigány.

Belgrave Square 18, London. Fényes palota. A magyar-osztrák követség háboru előtti ragyogó otthona. Nagystíli volt, mint háboru előtt az egész életünk. Háboru előtt még fejedelmi palotánk volt a Belgrave Square-on, huszonnégy koronáért vettünk egy angol fontot és a nagykövetség pertu volt az angol királynéval. Így van, ahogy mondom: pertuk voltunk az angol királynéval. Gróf Pouilly-Mennsdorf úgy mondta Alexandra királynénak: — Majestät, wenn ich Dich bitten darf... Azóta nagyot fordult a világ. Nincs többé hatalmas palotánk a Belgrave Square-on — valljuk meg, hogy ehhez az összekarmolt, szétmarcangolt árva arculatunkhoz sem is pázolna — és a nagykövetség is csak követ lett és nem rokonunk többé az angol királyné. A kedves, végtelen url dáma, Alexandra királyné sincs többé.

Első Ferenc Józsefnek sem fogok többé meghajolni a kis ischli színház kárpitja előtt. Azt mondják, akkor volt itollára színházban, mikor Ischiben a Szultánt nézte meg. Ugy tudom, gróf Paar hozta el az előadásra, melyen a Felséges ur nagyszerűen mulatott és fanhangon nevetett az Oscar Sachs mókáin. Rólam egyetlen szempillantásig nem vette le a guktert. Én ezt onnan tudom, mert én is állandóan őt néztem. Gondoltam, én nézhetem, mert én jóba vagyok vele. Apám küldte neki vissza a Ferenc József-rendet, nem én. Nem vitatkozom senkivel és nem is akarok egy pillanatig sem politizálni, csak éppen annyit szeretnék mondani, hogy nagyon boldogságos idők vol-

tak azok, mikor még a kárpitba vágott lyukon keresztül azt lestük a színpadról, hogy megjött-e már a király. Az aztán persze megint más érzelmi kérdés, hogy egy ilyen magamfajta vadmagyarnak németül és degenben kellett játszani, hogy az Uralkodó előtt megjelenessen. Azért írom nagy U-val, mert tényleg az volt: Uralkodó. Az utolsó nagy Uralkodó. Okos, hideg, korrekt Uralkodó...

Szóval, hogy a Belgrave Square-t folytassam, abban a remek palotában adott egy fényes estélyt Pouilly-Mennsdorf gróf, hogy az angol Felségeknak, kik a magyar zenét nagyon szerették, velem pár nótát énekeltessem. Izgalmam tetőpontjára hágott, mikor a nagykövet maga hozta el számomra a meghívást. Kedvesen igyekezett felvilágosítani arról, hogy az udvar előtt kell megjelenem és ennél fogva bizonyos etikettet szem előtt kell tartanom. Nagyon hülyén nézhettem rá, mert azonnal folytatta, hogy addig még van egy hosszú hét és ő majd pontosan meg fogja magyarázni, hogy mit és hogyan kell cselekednem. Ugy látszik, a követségi fiúk jóelőre figyelmeztethették, hogy jó lesz ezzel a tiszahátival vigyázni, nehogy valami félreértés legyen aztán a dologban.

A nagykövet tehát meghívott lunchre, melyen Csekonic Iván és Pejacevich Elemér voltak a partnerek és finoman, kedvesen megindult az oktatás. Láttam rajta, hogy lehetőleg úgy szeretné csinálni, hogy ne is vegyem észre, miről van szó. Mikor először léptem be a követségi palota hatalmas kapuján, első titkos gondolatom az volt, hogy be jó, hogy ez az estély itt lesz és nem a Buckingham-palotában, mert nekem ez is éppen elég. Nekem a Belgrave Square-i inasok is elég excelenciások voltak, az óriás ajtók s ablakok már ott is tulságosan megfelelték ízlesemnek, a vikszelt padló már ott is tulságosan sikos volt és az etikett már abban a házban is olyan mérvet öltött, hogy kezdtem magam kellemetlenül érezni.

Megkezdődött a vizsgálat az aradi gépüzemeknél.

Ma a feljelentők terjesztették elő adataikat, holnap kerül a sor Kaufman Kamil igazgató kihallgatására.

(Arad, július 26.) Ma délután kezdte meg Olariu István városi vezértitkár a vizsgálatot az aradi gépüzemeknél. A vezértitkár délután négy órakor szállt ki a helyszínre és nyomban megkezdte a munkát. Elsősorban a gépüzemek három tisztviselőjét hallgatta ki, akik a feljelentést Kaufman Kamil gépüzem-igazgató ellen tették. Kihallgatásuk után a vezértitkár felszólította a feljelentőket, terjesszék elő bizonyítékaikat. A kihallgatásokról és a vizsgálat jelenlegi állásáról semmiféle felvilágosítást nem nyújtottak. Holnap délután kerül a sor Kaufman Kamil igazgató kihallgatására, amely alkalommal az igazgató előadja összes bizonyítékait, amelyekkel bebizonyítja ártatlanságát. Olariu István — értesülésünk szerint — legkésőbb kedden befejezi vizsgálatát és előterjeszti jelentését az interimár-bizottságnak.

A Citta di Milanot

ridegen fogadták Norvégiában.

A Krasszin megmentett, egy luxuspözöst, amelyen hat magyar utas is volt.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A stockholmi jelentések szerint a svédek mindenképen meg akarják oldani Malmgreen professzor halálának rejtélyét. Az oslói jelentések ezzel kapcsolatosan arról számolnak be, hogy Csuinovszky orosz pilóta állítólag jelentést küldött Moszkvába, amely szerint előhívta a sok vitára alkalmat adott fényképfelvételeket és kétségtelenül megállapította, hogy a fényképen Malmgreen is szerepel. Kétségtelen tehát, hogy két nappal a mentés előtt a professzor még élt és így feltehető, hogy Marinó és Zappi megmenték a professzort, amikor pedig látták, hogy közeledik a mentőexpedíció, elásták a tanár maradványait. A jelentést, amely nagy szenzációt okozott, fenntartással kell fogadni.

A moszkvai jelentések szerint a Krasszin jégtörő, amely Amundsen után kutat, Savanger felé haladva megváltoztatta utirányát, mert a német Monte Cervantes hajó süllyedőben van és sürgős segítséget kért. A hajónak 1500 utasa van.

Stockholmból jelentik, hogy Hason kapitány nyilatkozatot adott, amelyben kielentette, hogy reméli, hogy Amundsenék még életben vannak. Azt hiszi, hogy tavasszal megkerülnek. Valószínűleg a Ferenc József-földtől északra, egy jégmezőn szálltak le. Ez a vidék bővelkedik vadban, tehát megélhetnek és télen megkísérlelhetik a Ferenc József földre való átjutást, ahol már emberlaktá helyekre találhatnak. A mentési munkálatok közben fáradhatatlanul folynak. A Tordenskjöld, Strassburg, Quentin, Michael Sars gőzösök kutatnak a Spitzbergák környékén az eltűntek után.

Oslóból jelentik: A Citta di Milano ma befutott a harvicki kikötőbe. Bár a hajó érkezését előre jelezték, senki sem jelent meg fogadtatására, sőt még a harvicki kikötőszemélyzet sem volt hajlandó segídezni a kikötésnél. Csupán a stockholmi olasz követség egyik képviselője, néhány hirlapíró és fényképész jelent meg. A kikötés után a hajólépcsőhöz egy szuronyos tengerészt állítottak és senkit sem bocsájtottak fel a fedélzetre, ami kínos feltűnést keltett. A fedélzeten több órán át senki sem mutatkozott. A hajó személyzete minden feltűnés nélkül a hajó közvetlen közelébe tolt vasúti kocsiba szállott, ahonnan Norvégián, majd Svédországon keresztül utaztak Olaszország felé.

Ugyancsak ma érkeztek meg a Marina olasz hidroplánon a Thornberg-expedíció tagjai is, akiket viszont tüntető szeretettel fogadtak a norvégek.

Kingsbayból jelentik: A Krasszin hajó buvárra kijavította a bajba jutott Monte Cervantes hajó sérüléseit és sikerült neki betönni a hatalmas léket is. A luksusz-gőzösmen tartózkodik különben egy hat tagú budapesti társaság is.

ESZTERHÁZY ÁGNES

Premier!

Ma, pénteken

Premier!

Róna Dezső énekbetétjeivel

A KOLDUSDIÁK

Romantikus filmoperett a lengyel diákléletről
a Marosparti és Apollo mozgókban

10 órákor

5, 7 és 10 órákor

Rendes olosó helyárakkal.

HANS JUNKERMANN

Megoldást nyert az aradi piac-kérdés.

Hétfőtől kezdve két helyen is lesz napi piac. — Kikövezik a Béla-teret. Piacot kap a Mossóczy-telep is.

(Arad, július 26.) Ma délelőtt foglalkozott az aradi városi interimár-bizottság a piac ügyével. Az ügy referense Pocioianu János, közigazgatási osztályfőnök volt, aki előadta, hogy a piac kérdésével már régebben foglalkozott egy külön, erre a célra összeállított bizottság, amely határozati javaslatot is készített, amely azonban eddig még nem került tárgyalásra. Ismertetni a határozati javaslatot.

Ebben elsősorban a város tereit két kategóriára osztják: kereskedelmi és nem kereskedelmi terekre. A kereskedelmi terekre, mint a Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) és Piata Stefan cel Mare (Béla-térre) helyezendő a piac, míg a többi: Cetatei Veché (Óvár-tér), Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér), Piata Catedralai (Thököly-tér) és Piata Imparatul Traian (Attila-terek) parkirozandók. Pocioianu ezután kifejtette, hogy ez költséges eljárás és ezért jelenleg az volna a megoldás, ha a Piata Avram Iancu (Szabadság-tér), Piata Catedralai (Thököly-tér) és Piata Stefan cel Mare (Béla-tereken) tartanának piacot. Az utóbbi piacra a negyedik kerület és a Mossóczy-telep lakosainak részére van szükség, de itt viszont az a baj, hogy a tér nem kövezett és az őszi esőzések idején lehetetlen lesz itt piacot tartani. Robu János dr. interimár-bizottsági elnök erre kijelenti, hogy a Piata Stefan cel Mare (Béla-teret) terméskövel lehet kövezni, ami olcsó eljárás és később egy, erre a célra szolgáló speciális aszfalttal bevonni. Rövid vita után a bizottság határozatilag kimondotta,

hogy

meghagyja a piacot a Piata Catedralai (Thököly-téren) de napi piacot létesít a Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) is.

Az árusok azon a piacon működhetnek, ahol akarnak, kivéve a baromfi, hus és kenyérárusokat, akik nem árusíthatnak, csak a Piata Catedralai (Thököly-téren). A többi téren a helyzet változatlan marad. Az interimár-bizottság döntése hétfőn reggel lép érvénybe.

Az interimár-bizottság felkéri a mérnöki hivatalt, számítsa ki, mennyibe kerül a Piata Stefan cel Mare (Béla-tér) kikövezése és állapítsa meg, lehet-e a teret az ideai költségvetés terhére kikövezni. Vulpe József bizottsági tag a Mossóczy-telep lakosságának érdekében szólal fel és elmondja, hogy a telep egyik téréen már régebben titkos piacot létesítettek. Kéri a bizottságot, engedélyezze ezt a piacot is, legalább is ideiglenesen, míg a Piata Stefan cel Mare (Béla-téren) megnyílik az új piac. Az interimár-bizottság egyhangúlag hozzájárult a Mossóczy-telep piac engedélyezéséhez és utasította a pénzügyi osztályt, hogy a minimális, két lejes helypénzt szedje az itteni árusoktól, majd kimondotta, hogy az összes határozatok hétfőtől lépnek életbe, minden fellebezésre való tekintet nélkül. A bizottság határozata általános örömet keltett a lakosság körében, miután az a meggyőződés, hogy ezzel a döntéssel végre megoldást nyert a piac évek óta húzódó problémája.

Készülnek az aradi tanácsválasztás jelölőlistái.

Hétfőn nyújtják be a paktumos listát az aradi törvényszéken. — Hírek az ellenzéki blokk listájáról. — A baloldali irányzatú munkások már benyújtották jelöltjeik névsorát.

(Arad, július 26.) Néhány nap választ el mindössze attól a határidőtől, amikor a törvényszéken be lehet nyújtani a tanácsválasztások jelölőlistáját. Ezért az egyes pártok fokozott tempóban folytatják le tanácskozásait, hogy a kitűzött határidőre készen álljanak a listájukkal. Az aradi Magyar Párt — mint ismeretes — már megejtette jelöléseit és a párttal paktumot kötött liberális párt is néhány napon belül kijelöli tagjait a közös listára, amelyet az eddigi tervek szerint hétfőn nyújtanak be a törvényszékhez. A Magyar Párt vezetősége erről a körülményről értesítette a fürdőn tartózkodó Barabás Bélát, aki hétfőre hazaérkezik, hogy jelen legyen a lista benyújtásánál. Értesülésünk szerint Georgescu János prefektus a jelölések ügyében meg egyezett a Lupu-párttal is, amely két helyet kap a listán és így szintén a paktumos lista győzelme érdekében küzd augusztus 9-én. Itt írjuk meg, hogy Faragó Rezső vezérigazgató, akit a Magyar Párt a listán jelölt, a napokban érkezett haza nyaralásáról és most levélben közölte a Magyar Párt vezetőségével, hogy üzleti elfoglaltsága miatt nem fogadhatja el a jelöltséget. Helyébe tehát a megállapítandó póttagok közül kerül be valaki a listára.

A román ellenzéki pártok szintén nagyban készülnek a választásokra. A listavezető itt Angel István dr. volt polgármester lesz és bár a lista összeállítását még titokban tartják, kiszivárgott hírek szerint dr. Marsieu Iusztin, dr. Moldovan Silvius, dr. Borneas Gyula, dr. Miclea Sever, Moldovan József, dr. Botioc Elek, dr. Hotoran Victor, dr. Veliciu Emil és dr. Raicu Aurel szerepelnek rajta. Hír szerint az ellenzéki listán nyolc magyar is szerepel, főleg azok, akik a múlt tanácsban is helyet foglaltak a Magyar Párt tilalma dacára. Mind ez azonban nem fog változtatni a helyzeten, mert a magyar tömegek egységesen állanak a párt határozata és listája mellett és semmiféle csábítás nem viszi őket azoknak oldala mellé, akik elárulták a pártot és a magyar érdekeket. Az ellenzéki blokk szintén hétfőn nyújtja be listáját.

Az aradi baloldali munkások már elkészült a jelölésekkel és ma déli tizenkét órákor nyújtotta be listáját a törvényszéken, a melyet Oreseanu táblabíró, helyettes főelnök vett át. Az aktusnál mintegy ötven főnyi munkásból álló delegáció asszisztált, akik aláírták a jelölő-ívet. A blokk választási jele: az egyenlőség jele. A listán szereplő első tíz jelölt névsora a következő: Vostinar György, Mateis Péter, Fáskesti Tibor, Kreisz Sándor, Vasuta Béla, Tóth Sándor, Tiritean János, Csipai József, Nagy Lajos és Lázár Mihály.

Bicsérdy muszklija az aradi strandon.

A növényevés apostolának hatalmas izmai nagy sikert arattak a strand hölgyei között. — Külencvenhét autogrammot adott Bicsérdy mester, aki nem reagált az élcelődésre.

(Arad, július 26.) Mester, ön büszke lehet aradi sikereire. Elmondhatja otthon, a rózsák szigetén, hogy Aradon, a Neptun-strandnál, ahol hódító körutját végezte ma délelőtt, olyan eredményeket ért el, amelyeknek emlékét még az önt gunyoló újságírók egész sorozata sem tudja elhomályosítani. A siker, már feltűnésének az első pillanatában nyomába szegődött. Olyan volt ön főkapostól serege közepette, mint Gulliver a törpék között. És olyan fölényes is. Különösen, ha észrevette, hogy egy hölgy az ön muszkliján felelti pillantását, hatalmas mellkasát teleszívta levegővel és júliuscézári pózzal kifeszítette derekát, mintha azt mondaná: „Nézz és csodálj, én vagyok a mester, aki srapnelek és ágyulövegek, kardok és bombák nélkül, hagymával hódítottam meg a világot.”

Ugy terjedt el a strandon az ön jelenlétének híre, mintha rádióhullámok szórták volna szét a szenzációt. Különösképpen a nők tömege csatlakozott nagy érdeklődéssel az ön kíséretéhez. Ön haladt elől, mint az üstökös magva és utána a bánulók és imádók csóvjai. És ön erőteljes hangjával, nem lankadó buzgalommal magyarázott az „örök élet titkáról”, a husvénvén átkáról és a hagymaevés gyönyöreiről. Közben táncoltatta izmait, amely műveletben az eretnekek némi kacérságot fedeztek fel. Az irigység, amely áthatotta a hustól fertőzött szervezeteiket, azt sugalta, hogy ön tetszeni akar a nőknek. Valószínű, hogy ön nem tehet róla, de akaratlanul is sikerült a nők tetszését kivívnia. Nem szándékom a féltékenységet magyarázatul elhínteni kedves nejének, Gerber Jolánnak szívébe, hiszen ez nem is volna lehetséges, mert ez a gonosz érzés, csak a ragadozók tulajdonsága lehet, a növényevők szelídek és békés természetűek, de sokan látták, hogy ön a csinosabb nőket visszanézte. Sőt más is történt. Ön olyan áhítatos szemforgatással csókolta meg egy autogrammot kérő szép asszony kezét, hogy az már nem is volt egy szerű kézcsók. A nagyságos asszony pedig, akiben több kedély van, mint szentimentalizmus, hangosan és kissé gunyolódó mosoly kíséretében így szólt:

— Ez a csók örök emlék lesz nekem, a helyét sohasem fogom megmosni.

Ön komolyan vette a nyilatkozatot és mély bariton hangján megszólalt:

— Asszonyom, az autogrammom mindig rendelkezésére áll.

Akkor a nők serege intézett ön ellen támadást:

— Mester, egy autogrammot! — szóltak könyörögve és ön hozzáfogott az autogrammok gyártásához. Megszámoltuk, összesen kilencvenhétet írt le a nevét. Amikor kifáradt nagy teljesítményében, leült a homokra és előkerült egy hatalmas papírszák, amelyben a következő ételneműek voltak: Paradicsom, alma és hagyma. Egy fiatal leány, aki szent áhítattal bámulta az ön mellizmait, egy vöröshagymát, amelybe ön beleharapott, hirtelen ügyességgel elcsent és elrejtette trikójában.

— Elviszem emlékül — sugta barátnőjének. Akkor profán emberek, profán kérdéseket intéztek önhöz. Például, hogy mi lehet az oka annak, hogy olyan sokan haltak már meg a bicsérdyzmástól?

Vagy:

— Mit szólna mester, ha most megkínálnánk egy szép szelet sertéskarajjal?

Voltak, akik nem riadtak vissza attól, hogy hangos nevetéssel honorálják ezeket a tréfiás kérdéseket. Sőt mindenki nevetett, még kedves neje Gerber Jolán is. Csak ön maradt komoly, mint egy főpostolhoz illik. A kérdésekre nem válaszolt. Bizonyára nem azért, mert nem tudott, hanem mert nem érdemeltette a kérdezőt válaszára. Különben is tapasztalhattuk, hogy ön nem tűr sem ellentmondást, sem kérdezőst. Az ön tanításait úgy kell bevenni, ahogy van. Az éhezéstől még senki sem rontotta meg a gyomrát. Ön pedig az éhezés nagymestere. Önnek kellene elmenni az északi sarkot felfedezni. Valószínű, hogy nem került volna olyan helyzetbe, mint azok a szerencsétlen antibicsérdisták, akik hagyma hiányában kénytelenek voltak megenni husból és vérből való bajtársukat, Malmgreen tanárt. Ugy-e Ön inkább éhenhal, de nem eszik emberhúst, még az Északi sarkon sem. (P. G.)

hogy terrorista eszközökkel járjanak el a szovjet vezérek ellen. A felhívás hatása alatt több merényletet követtek el hivatalos személyek ellen. Minszkben meggyilkolták a cseka tisztviselőit. Dél-oroszországból is hasonló zavargásokról és merényletekről érkeznek hírek.

Erdély új unitárius püspöke letette a hűség esküt.

Miron Cristea dr. régens-patriarcha magyar nyelven üdvözölte az új püspököt.

Bucurestiből jelentik: Dr. Boros György, Erdély új unitárius püspöke ma délelőtt a szokásos ceremóniák mellett letette a hűség esküt. Az ünnepélyes aktus a királyi palota kis tróntermében folyt le Miklós királyi herceg, Miron Cristea és Buzdugan régensek, továbbá Brattianu Vintila és Lapedatu jelenlétében. Az eskü letétele után Miron Cristea magyar nyelven üdvözlő beszédet intézett az új püspökhöz.

Az Ujságíróklub

megnyitó ünnepének részletes programja.

Szombaton délelőtt lesz a hivatalos felavatás, este művészi értékű műsor és táncestély várja a klub tagjait.

(Arad, július 26.) Az Aradi Ujságíróklub teljesen elkészültén várja a szombati megnyitót, amely, mint azt már említettük, ünnepélyes formák és külsőségek között fog lefolyni holnapután, július 28-án. Maga a megnyitó ünnepség két részre oszlik.

Délelőtt folyik le a klub hivatalos megnyitási ünnepsége, melyen megjelennek az aradi hatóságok fejei, magasrangú tisztviselők, katonai és polgári méltóságok, a közgazdasági és társadalmi élet reprezentánsai. Eljönnek a délelőtti megnyitóra az aradi társaskörök és kaszinók vezetői és meghívott kaptak az erdélyi ujságírószervezetek, úgy hogy a délelőtti megnyitó ünnepség méltó és díszes keretek között fog lefolyni. A megnyitó és avató-beszédek elhangzása után a klub dejeunerre látja vendégül a megjelenteket.

Szombat este 9 órakor kezdődik el a megnyitó ünnepség második része, a műsoros művész estély a klubtagok és hozzátartozóik részére. Ezen az esti ünnepélyen megjelenik Arad ur. társadalmának minden számottevő tagja. Az estély műsora már magában véve is szenzációsnak tekinthető. A bevezető beszédet, amely voltaképp kedves és szellemes konferenciaként lesz a klubnak, Zima Tibor v. országgyűlési képviselő tartja, aki után dr. Kádár Imre, az országos ujságírószervezet ügyvezető-elnöke, a kiváló nevű író tart igen érdekes felolvasást. Kiemelkedő pontja lesz az estélynek a filharmonikusok társaságából alakult kvartettnek szereplése, amelynek tagjai: dr. Werner Sándor, Weisz Arnold, Barra Ernő és dr. Ungár Imre Beethoven IV. kvartettjének I. tételét adják elő. Ez a minden ízében világvárosi nivóú zenei produkció fejezi be a műsor első részét.

Szünet után az általánosan ismert és szeretett ének-művész, Bing János lép a közönség elé; akit dr. Szelle Károly, a nagyhirű zongoraművész kísér. Ezután Cotrus Aron, az új román költőgárda egyik elismerten legkiválóbb tagja mondja el néhány pompás költeményét és ezt követi a műsor legérdekesebb száma, a kis Wojticky Elvirának, a cluji operai ballett új csillagának fellépte. A 8 éves, bájos és hallatlanul talentumos táncművész nő szereplése igazi élmény lesz a megjelentek részére. A műsort Pogány László, a Temesvári Hírlap főszerkesztőjének szellemi szponzoráló humoros előadása fejezi be. Kitérő konferenciája is van az estélynek a közismert kedélyű Szendrey Mihály szinigazgató személyében. A műsor után reggelig tartó tánc fejezi be a napot. Az ujságíró klub igazgatósága a nagy hőség miatt eltekint attól, hogy a férfítagek estélyi öltözetben jelenjenek meg az esti ünnepségen.

A szombati nappal azután be is lép az Ujságíróklub Arad közéletébe, hogy betöltse azt a fontos szerepet, ami reá vár, nevezetesen: hogy intim, kedves otthona és reprezentatív szórakozó helye legyen Arad társadalmi életének.

TELEFON 70.

ERZSEKET SLAGERMOZGO

TELEFON 70.

Ma d. u. 5, 7-kor bent és este 10-kor a kellemes kertben utóljára.

Erdélyben premier! Alph. Daudet világhírű „Fromont és Risler” a. regénye nyomán. Nagy slagerfilm!

Ördög az asszonyban. Az 1928. év erkölcsi élete — Főszerepben: Lucy Doraine, Karnia Bell, Szőregy Gyula.

Rendes olosó helyárak! — Holnaptól: „NAGY PARBAJ” Mady Christlans-szal

A szovjet háborús készülődése a nyugati határon.

Lunacsarszkij felmentik állásából. — Trockij könyvet ír száműzetésében. — Halálra ítélték két kémeket a lettországi kémüldözés retorziójaként. Véres ellenforradalom tört ki Oroszországban.

Kownoból jelentik: Oroszország nyugati határára rendkívüli jelenségek észlelhetők, amiket háborús katonai készülődéseknek kell tekinteni. Az Orsclia—Lepet-i vasutvonalat katonai hatóságok vették kezelésbe, Bordini lovassági tábornokot pedig nagy vezérkarral a nyugati határra rendelték. A fehér-orosz katonai kerület parancsnokát, Egorow tábornokot Moszkvába hívták, hogy résztvegyen egy haditanácson.

Érdekes belső változásokról is számolnak be azok a moszkvai jelentések, amelyek azt adják hírül, hogy Lunacsarszkij közoktatásügyi és Kujbisew kereskedelem és iparügyi népbiztost, legközelebb felmentik állásuktól és külföldi diplomáciai feladattal bízzák meg. Lunacsarszkij állítólag bizonyos kérdésekben ellentétbe jutott Kujbisewvel és ebben a harcban alulmaradt, Kujbisewet pedig az tette népszerűtlenné, hogy ellenezte a napi hétórás munkaidő behozatalát.

Trockij, aki most ismét száműzetésének helyén. Vjerniben tartózkodik, néhány hívével együtt

még most sem akarja magát alávetheti Stalin akaratának. Trockij jelenleg egy nagy könyvön dolgozik, amelyben megkritizálja Szovjet-oroszország katonai politikáját és ismerteti a nyugateurópai politikai helyzetet. Főrésze a könyvnek azonban a britindiai forradalommal foglalkozik, aminek kitörését a szerző a legközelebbi jövőben várja. Valószínű, hogy Trockij nemsokára végleg megszabadul a száműzetésből és visszajöhet Moszkvába.

Az orosz fővárosban nagy izgalmat keltett mostanában a lettországi Rosittenben elhangzott hadtörvényszéki ítélet, amely négy egyént, akik Szovjet-oroszország javára kémkedtek, kötélt általi halálra ítélt. A Rositteni ügy miatt a rigai szovjet-követség katonai attaséját elbocsátották, Lenin-gradban pedig halálra ítélték két lett polgárt, akik Anglia javára kémkedtek. Valószínű, hogy az elítélteket kölcsönösen kicserélik.

Varsóból jelentik: Lapjelentések szerint Oroszország számos vidékén valóságos felkelések törtek ki. A moszkvai gyárak falaira felhívásokat ragasztottak, amelyekben felszólítják a munkásokat,

Egy aradi urifiu rejtélyes tragédiája

Ma délután ismeretlen méregtől eszméletlenül találták meg aradi lakásán Novák Valért, a párisi egyetem hallgatóját. — Egész délután hasztalan élesztgették, a fiatal ember mindeztideig még nem tért magához. — Allapota reménytelennek látszik.

Édesapja, dr. Novák Aurél, volt országgyűlési képviselő adta vérért az átömlesztéshez

(Arad, július 26.) Megrázó tragédia történt ma Aradon egy ismert és előkelő családban. Dr. Novák Aurél volt országgyűlési képviselő tizenkilenc esztendősen Valér nevű fiát ma délután eszméletlenül találták str. Ep. Radu (Magyar-uca) 26. számú házban levő lakásának egyik szobájában. A fiatalember a napokban tért haza Párisból, ahol a Sorbonne-on a matematikai és kémiai fakultás hallgatója volt. A tragédiát a legtitokzatosabb rejtély veszi egyelőre körül, mert Novák Valér késő estig sem nyerte vissza eszméletét és állapota annyira súlyosbodott, hogy minden peroben katasztrófától tartanak orvosai. A tragédiáról, amely az egész városban mély séges részvétet váltott ki, a következőket jelentti az Aradi Közlöny:

Novák Valér a Sorbonne egyik legtehetségesebb hallgatója volt, aki nem elégedett meg a tankönyvekben tanult tudományokkal, hanem önmaga is értékes és eredményes kísérleteket végzett a vegyészet terén. Az ideai tanévét a legnagyobb sikerrel végezte el és a napokban tért haza Aradra, ahol szülei boldogan várták fiukat és ma délelőtt akartak vele elutazni egy erdélyi fürdőhelyre. Novák Valér úgy szellemileg, mint testileg türelmekedett korán. Az atlétatermetű ifjút, derűs, jó kedéllyel áldotta ma a természet és még tegnap este is a kitünő hangulatban vált el szüleitől, hogy nyugovóra térjen. Ma délelőtt tíz órakor édesanyja benyitott szobájába, hogy felkeltse a fiatalembert, azonban mély álomban, mozdulatlanul fekvé találta. Édesanyja azt hitte, hogy fia azért alszik olyan mélyen, mert az éjszaka későn feküdt le. Deltán két órakor ismét benyitott a szobába, hogy fiát ebédre hívja, de akkor is még ugyanabban a helyzetben találta. Az uriaszony rosszat sejtve, költögetni kezdte az alvót, azonban minden kísérlet hiábavalónak bizonyult.

A kétségbeesett szülők nyomban értesítették háziorvosukat, aki megvizsgálta az öntudatlan fiatalembert és intézkedett, hogy

azonnal szállítsák a Terápia-szanatóriumba. A mentők vitték az ifjút a szanatóriumba, ahol a leghatásosabb eszközökhöz folyamodtak, hogy öntudatra keltsék, de Novák Valér mozdulatlan maradt. A vizsgálat megállapította, hogy valami ismeretlen szerrrel mérgezte meg magát, amelynek hatását semmiféle injekcióval nem sikerült megszüntetni. A fiatalember állapota állandóan rosszabbodott. Szívverése gyengülni kezdett és az orvosok minden pillanatban katasztrófától féltek. Az esti órákban már annyira elgyengült szíve, hogy sürgős vérátömlesztés vált szükségessé.

Dr. Novák Aurél a szerencsétlen ifjú édesapja, aki egy pillanatra sem távozott fia betegágyától, felajánlotta, hogy az átömlesztéshez szükséges vért ő szolgáltatja. A szükséges vörvizsgálat alkalmasnak találta az apa vérért és nyomban végre is hajtották a műtétet. A fiatalember szívverése már a műtét alatt erősödött és befejezése után lényegesen javult állapota. Eszméletét azonban nem nyerte vissza, sőt késő esti órákban ismét a katasztrófától lehetett tartani.

A kezelőorvosoknak sejtelmük sincsen arról, hogy Novák Valér milyen mérget vett be. Ágya előtt egy doboz, ostyákba csomagolt szeri találtak, de még nem ismerik a szer összetételét. A mélyen suitott szülők kizártnak tartják, hogy fiuk öngyilkossági szándékból mérgezte volna meg magát. Novák Valér boldog és megelégedett volt és tegnap este még a jövő terveiről beszélt szüleinek. Lefekvés előtt fogtájáról panaszkodott és nem tartják kizártnak, hogy a fájdalom lecsillapítására vett be valami ismeretlen mérget. De az sem lehetetlen, hogy Novák Valér, aki állandóan kémiai kísérleteket végzett, egy magakészített szeri akart kipróbálni és olyan mennyiséget vett be az ismeretlen méregből, amely teljesen megbénította szervezetét. Novák Valér tragédiájának híre általános részvétet keltett Aradon.

Száz éves a budapesti Lloyd-palota.

Beöthy László visszaemlékezése a régi magyar politikai világra, Tiszák nagy korszakára.

(Budapest, július 26.) A magyar főváros egyik legrégebb épületei közé tartozik az a puritán és görög homlokzatú épület, melyre — különösen a multak emberei — még mindig bizonyos megilletöléssel s tisztelettel néznek föl. A Duna-parton, a Deák-szobor szomszédságában áll ma is néma komolyságával a Lloyd-palota. Még a pesti kereskedők egyesülete építtette az árkádost palotát és ez volt a magyar főzsde őse. A Lloyd-palota ugyan csak megöregedett, most van száz esztendősen. Azóta cifra, márványos, sok emeletes paloták nőttek a pesti uccán, de politikai tradíció szempontjából kevés ilyen nevezetes épülete van a magyar fővárosnak. Széchenyi István ezt bérelte ki egykoron a Nemzeti Kaszinó részére, a hatvanas években a magyar főrendiház itt tartotta üléseit, 1867 után pedig bevonult a magyar politika a palotába: a szabadelvű párt otthona lett. A kiegyezéstől talán a parlament fölépítéséig itt folyt le a politikai élet: Deák Ferencék, majd később a Tiszák uralkodtak. Most, hogy ez a híres épület száz esztendősen lett, egy újságíró felkereste Beöthy László volt minisztert, a főrendiház jelenlegi elnökét, aki maga is jelentős egyénisége volt már akkor is a szabadelvű, később a munkapártnak. Beöthy László az alábbiakban mondotta el érdekes visszaemlékezéseit:

— A régi szabadelvű pártnak — beszélt Beöthy László — ott a régi Lloyd-palotában

én csak két évig voltam képviselőtagja, akkor főispán lettem és csak 1908-ban kerültem vissza Budapestre. A legnevezetesebb emlékképpen ebből az időkből a tarokkpartik maradtak fenn, amelyek egy bizonyos asztalnál, egy bizonyos társaságban folytak. Tisza Kálmán tarokkpartija volt a leghíresebb ezek között. Az öreg Tisza legnagyobb elfoglaltsága közepette is szakított magának egy órás kát tarokktársasága számára. Épen tegnapelőtt alkalman volt annál a hagyományos tarokkasztalnál tarokkozni, amely mellett Tisza Kálmán játszott évtől-évre minden este. Ez az asztal most Horánszky Lajos tulajdona, ő vette meg és ő tétetett rá kis tábláskát, amely megörökíti rajta az öreg Tisza emléket. Tarokkparti után „a generális” mindig kiment a nagyterembe, ahol Csernátóny Lajossal sétált fel és alá sokáig, beszélgetésbe elmerülve. Érdekes emlékem van Tisza Istvánról is, amikor először játszott ennél a tarokkasztalnál. A tarokkpartiban Jókai Mór, Nedeczky, Sváb Károly és Tisza Kálmán játszott, egyszer azonban valamelyikük hiányzott és a fiatal Tiszát hívták negyediknek. Tudni kell azonban, hogy ezek az öreg urak nagyon konzervatív, óvatos játékosok voltak, míg a fiatal Tisza István nagyon bátor tarokkista volt. Volt is neki egy másután három szőlője. Ez természetesen nagy szenzációt keltett, hisz a többiek, ha hetenkint egy szőlőt fogtak, egyébről sem be-

széltek. Másnap aztán Tisza István mondotta Jókainak:

— Mór barátom, parancsolod, hogy játszom?

— Dehogy is, soha többé nem tarokkozunk veled — kötekedett vele Jókai — ki vagy golyózza közülünk.

— Amikor a koalíció megalakult — folytatta Beöthy — pártunk tagjai elhatározták, hogy miután a politikai vezetés kicsuszott a kezükből, magántársaságot alapítanak. Így alakult meg a Nemzeti Társaskör, amelynek Hieronymi volt az elnöke. Nem politizáltak, csak kártyáztak és billiárdoztak. Olyan emberek, mint Lukács László, Tisza István, Erdélyi Sándor, Perczel Dezső, Bölönyi József és Baranyi Ödön nem foglalkozhattak közügyekkel, hanem alagert játszottak. A koalíció bukásával, 1910-ben ez a helyzet természetesen megváltozott. Emlékszem egy mulatságos jelenetre, amely Tisza Istvánnal esett meg. — Akkor vártuk Khuentól, hogy a párt átveszi-e a kormányt. Tudtuk, hogy tizenkét óra felé jön majd a tárgyalásról Tisza és erre várva, ötven-hatvan tag nyüzsgött a nagyteremben. Végre Tisza megjelenik az ajtóban, egyszerre elhallgat mindenki s teljesen csendben mindenki feléje fordul, várva, hogy elárulja az újságot. Tisza, úgy, ahogy szokta, zsebredugott kézzel az asztalhoz jött és amikor már egészen közel volt, így szólt a szavára feszülten figyelő társasághoz:

— No urak, mi újság?

Erre természetesen óriási hahota támadt.

— Épen téled várjuk! — kiáltottak, mire aztán Tisza elmondta, hogy belemegyünk a választásba. Ezután jött az 1910-es győzelem, a munkapárt győzelme.

Ez a munkapárt tehát a régi szabadelvű pártnak közvetlen folytatása volt, tizennyolcban a munkapárt a Nemzeti Társaskör nevet vette fel, majd a kommunizmus után Lukács László és Berzeviczy Albert megbeszélték, hogy a Nemzeti Társaságot átalakítják Tisza István Társaskörre. Azzal a programmal, hogy a körtől minden politikát távol tartsanak és abban összegyűjtsék mindazokat, akik Tisza István eszméinek nyomán óhajtik a nemzet újjáalkotását. A társaskörben, amely egyenes utódja a történelmi szabadelvű pártnak, mindazok helyet foglalnak, akik Tisza gárdájába tartoztak. Így Berzeviczy Albert, aki Tiszának minisztere is volt, Perényi Zsigmond, Horánszky Lajos, azután a többi miniszterei, Teleszky János, Harkányi János, Hazai Samu, Kálmán Gusztáv, Horváth Elek, Lándor Tivadar, aki egy időben Tisza lapját, az Igazmondót szerkesztette, továbbá Kenedi Géza, Bethlen Istvánnal is baráti viszonyban volt Tisza, gyakran vadászgattak együtt Zsukin és amikor az összeomlás közelgett, Bethlen István Tisza mellé állott, hiszen Tisza István 1918-ban miniszterének is meg akarta nyerni Bethlent.

Kun Béla volt-e a rejtélyes utas?

Egy Passauba induló hajón felismerni vélték a magyar exdikátort és a hajóstisztek meg akarták lincselni.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) Tegnap egy Passauba induló hajón a magyar utasok felismerni vélték Kun Bélát két detektív kíséretében. A gyanújukat még jobban felkeltette az a körülmény, hogy a három férfi állandóan a kabinban tartózkodott, az ételeket lehozatták. Kun Béla csak néhány percre jött fel a fedélzetre, a detektívek állandó kísérete mellett, majd ismét visszament kabinjába. Linzben, ahol a hajó az éjszakát töltötte, a foglyot titokban kivítették a városba sétálni.

A hajóskapitány és a tisztek, amikor megtudták, kit szállítanak a hajón, elégtételt akartak rajta venni azokért a szenvedésekért, amelyeket a kommun alatt viselniük kellett, de már nem találták meg Kun Bélát, akit ismeretlen időben elszállítottak a hajóról. Az esetről hivatalos jelentés nincsen és így a Kun Béla körül keletkezett rejtély egyelőre megoldatlan.

Féláru vizum egész Magyarországra. :: Igazolványok: Sándor Ferencnél, megyeházzal szemben.

HIREK.

A kandli mindenkit lelccsol.

Bizonyos vagyok benne, hogy más városban is melegen süt mostanában a nap s valószínű, hogy másutt is van por és hőség, kézenfekvő tehát, hogy más városban is locsolják az aszfaltot, sőt a korzó széles járdáját is úgy nyolc felé, ha leszál az alkony és nem kerekedik enyhe szellő sehonnán sem, holott fülledt minden, akárha gőzkatlanban vonaglanának az emberek! Bizonyos, hogy így cselekszenek máshol, csak csupán lehet, hogy nem ekkép: kandlikkal, feldühödött háznesterek és vicénék, hanem másképen.

Mert Aradon a következő látványos film játszódik le minden áldott este a korzón. A minoriták tornyában sejtelmes melarkóliával kongatja el az óra az esti nyolcat. A nagy Nap elfáradtan a 20 órás emberkinzástól beleheveredett fellegágyába, a Marospart felől bágyadt leányok és elszomorodott ifjak ödöngeken a vacsora felé, a nagyságos asszony esti diszbe selymeskedte magát, hogy ismét megmutassa kiváló exteriőrjét a népnek, autók riognak, kocsisok óbégatnak... szép, hangulatos aradi alkony van... de ebbe a poétikus mozgásba hirtelen furcsa és komisz ritmusok vegyülnek. Akárcsak az alvilágból, ijesztő alakú, ábrázatu és ruházatu emberhez hasonló lények perdülnek boszorkányos gyorsasággal az aszfaltra. Mindegyik kezében egy locsoló leng vészesen és a következő pillanatban szabályos jobbra-balra lendüléssel ivel a kandli s ontja magából a vizsugarat. A kandli nem lát, mert nem csinált neki szemet teremője, a bádogos, de bádogos alkothatta világra azokat is, akik a kandlit a kezükben tartják, mert azoknak sincs szemük. Hiába vannak emberek, nők, selymek, cipők: a kandli mindenkit lelccsol.

— Jaj, a harisnyám.

— Jesszuská! A ruhám.

— Hallja, az istenit magának: nem tud vigyázni? — röpködnek a kiáltások, táncolnak az esti sétálók és ide-oda ugrálnak kinyukban, a vicék pedig röhögnek.

— Menjen arrébb az ur és fogja be a száját. Nekem erre rendelem van és kész.

Ilyen bájos volt az egyik minap egy urhoz. Tudja Isten: ez azért mégis kissé fanatikus betartása az egészségügyi szabályoknak. Nem hiszem, hogy a város vezetősége ezzel a mellézköngékkel képzelte el az esti locsolást. De talán lehet a dolgon segíteni. Nem kell mást tenni, mint villanyszemekkel (Amerikában már ilyesmi is van) felszerelni a locsolókat, hogy lássanak. Ők talán majd így jobban megkímélik a szerencsétlen járókelőket, mint azok, akik esténként mostanában fülönragadják a kandlikat és táncoltatják a m. t. közönséget, akik emberhez hasonló lények, de a felnőttcskének meséskönyveiben és újságjaiban mint ijesztő mumusok és gonosz szellemek örökítették meg. Ugy hívják őket, hogy „házfelügyelő ur” és „vicéné lelkem”.

Fóthy Ernő.

— Averescu tábornok megbetegedett. Bucurestiből jelentik: Tegnap este az a hír terjedt el a fővárosban, hogy Averescu tábornok súlyosan megbetegedett Turnu-Severinben. Értesülésünk szerint a tábornok néhány napig tényleg gyengélkedett, tegnap azonban egy dunai hajóval Bécsbe utazott, ahonnan Kissingenbe megy.

— Csempészek és határőrök harca a Dnyeszter mentén. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjjel véres és elkeseredett harc folyt le Soroca közelében a román és az orosz szovjet határőrök között, akik elő akarták segíteni egy csempészcsoznak a Dnyeszteren való átkelését. A csempészeket határőreink erős tüzeléssel fogadták, amit az oroszok viszonztak. Élénk tüzharc keletkezett, amely a hajnali órákig tartott. A csolnak ekkor már a román part közelébe jutott, de valamennyi utasát a golyók halálra sebeztek.

— Hivatalvizsgálat az aradi megyeházán. Ma reggel nyolc órakor Georgescu János megyei prefektus hivatalvizsgálatot tartott az aradi megyeházán. A vizsgálat alkalmával a prefektus mindent rendben talált.

Nyilvánossági jogot kaptak a kisebbségi iskolák

Megtörtént a döntés, amely csak két iskola ügyében hozott halasztást. Anghelescu megígérte az államsegélyt.

(Az Aradi Közlöny Bucurestii tudósítójának távirata.) A Consiliul Permanent befejezte tanácskozásait Sinaian és a tanács tagjai ma visszaérkeztek Bucurestibe. Russu vezérigazgató kijelentette a sajtónak, hogy a Consiliul Permanent csaknem valamennyi kisebbségi iskolának megadta a nyilvánossági jogot, mindössze két kisebbségi intézet ügyében halasztotta el a döntést. A bizottság tárgyalásainak eredményét csak később hozták nyilvánosságra.

— Forradalom készül Obregon halála miatt. Londonból jelentik: A mexikói jelentések szerint Obregon meggyilkolása folytán belpolitikai zavarok állottak elő és megbomlott a kormányparti koalíció. Az országban forradalom fenyeget, a kérdés csupán az, hogy Calles elnök megmaradhat-e a köztársaság élén december elseje után is. Az előjelek szerint a forradalmi liga van többségben.

— Mussolini nem írja alá Párisban a Kellog-egyezményt. Párisból jelentik: Briand közölte az amerikai nagykövettel, hogy eddig nyolc nemzet járult hozzá ahhoz, hogy a háborúellenes Kellog-tervezetet Párisban írják alá. A külügyminiszterek között Stresemann német külügyminiszter is megjelenik. Csupán Mussolini jelentette ki, hogy semmiesetre sem megy Párisba. Az eddigi tervek szerint az aláírás augusztus 27-én lesz.

— Lazics Zsika felgyógyult. Belgrádból jelentik: Lazics Zsika belügyminiszteri rendőrfenök, aki ellen — mint megírtuk — nemrég revolveres merényletet követtek el, felgyógyult. Milcsinovot, a merénylet tulajdonképeni megszervezőjét, eddig még nem sikerült kézrekeríteni.

— Az új aradi vizsgálóbíró eskütétele. Megírtuk, hogy az igazságügyminiszter Radu Pascu vizsgálóbíróját saját kérésére Sepsiszentgyörgyre helyezte át. Ma érkezett meg a miniszter rendelete az aradi törvényszék elnöki osztályához, amelyben Radu Pascu utódjául Ludosan Nicolae eddigi büntetőjárásbíró nevezte ki a vizsgálóbíróság első kabinetje élére. Az új vizsgálóbíró — akinek kinevezése általános meglepetést keltett — holnap teszi le a szokásos esküt Oresanu táblabíró, helyettes főelnök kezéhez.

— A csálai telepet Aradhoz csatolják. A csálai erdőtelep lakói kérvényt nyújtottak be a város vezetőségéhez, kérve, hogy a telepet közigazgatásilag csatolják Aradvároshoz. Ma foglalkozott az ügygel az interimár bizottság és szóba került a buzsaíki pusztá, valamint a vesztőhely területének is Aradhoz való csatolása. Dr. Robu János elnök kijelentette, hogy azoknak a területeknek a városhoz való csatolásáról lehet csak beszélni, amelyek maguk kéri ezt. Javaslatára a bizottság kimondotta, hogy megindítja a törvényben előírt eljárást a csálai telep idecsatolására.

— Pusztító tűz Szentanna határában. Veszedelemes tűz pusztított hétfőről keddre virradó éjszakán Santana határában. Heli Mihály volt újszentannai bíró tanyáján levő összegyűjtött buza (kb. 3 vagon) lángrollobbant. — Óvári Ferenc járási felügyelő és Wiesenmayer Károly alparancsnok vezetésével kivonult önkéntes tűzoltóság azonnal a tűz lekialakításához látott, de csak hajnali 4 órakor sikerült a tűzveszedelemnek gátat vetni. Az asztig buza elhamvadt, sikerült viszont a tanyai gazdasági épületeket és a szomszédos asztigokat a lángok elől megmenteni. A kár biztosítás útján megtérül. A tűz keletkezése okának kiderítésére széleskörű vizsgálat indult meg.

ra, ezért még nem tudható, hogy melyik két iskola ügyében halasztották el a döntést.

Bucurestii tudósítónk éjszakai telefonjelentése szerint a Magyar Párt parlamenti csoportja ma megjelent Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszter előtt, akinél a függő kérdések elintézése tárgyában érdeklődött. A miniszter megígérte, hogy a kisebbségi egyházak számára rövidesen folyósítani fogja az államsegélyt, ugyyszintén még a jövő hét folyamán kedvezően dönt az összes kisebbségi iskolák nyilvánossági jogának megadásáról kérdésében.

— Poloskát Lovas irt Str. Oltuz (Més-u.) 111.

— Nem kapnak fizetésemet a kisvasut kalauzai. Ma délelőtt a géptüzem kalauzok kérvényt nyújtottak be az interimár bizottsághoz, fizetésemet kérve. A kalauzok tíz százalékos fizetésemet kérték, arra hivatkozva, hogy a tisztviselők is megkapták ezt az emelést. A bizottság visszautasította a kérelmet.

— Általános sztrájk készül a Saar-vidéken. Párisból jelentik: A Journal des Debats jelentése szerint a Saar-vidéken sztrájk fenyeget. Valószínűleg 75.000 munkás szünteti be augusztus elsején a munkát, ha nem kapja meg a kívánt fizetésemet. A lap megjegyzi, hogy Németországban éles figyelemmel kísérik a Saar-vidéki mozgalmat és Imbusch birodalmi gyűlési képviselő szombaton és vasárnap Saarbrückenben tartózkodott.

— Egyiptomban is összeült az ellenparlament. Kairóból jelentik: Az ellenzéki képviselők és szenátorok, szám szerint 115-en, az elmúlt éjjel titokban értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a parlament bezárása dacára, folytatják munkájukat. Az ellenparlamentet augusztus 20-ikára hívták össze, hogy a parlamenti munkát folytassa.

Julius 29-én a ligetben nagy színesnap. Mindenki ott legyen!

— Halálozás. Özvegy Schilling-er Jakabné szül. Wolheim Mária, ismert aradi uriaszony, életének 75. évében tegnap éjjel elhunyt. Halálát előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése holnap délután 5 órakor lesz a Bulevardul Regele Ferdinand (Beross Béni-tér) 37. sz. ház alól.

— Sirközlítés. Néhaj Markovits Mórné a nyug. curti-i (Kürtös) rabbi múlt évben elhalálozott feleségének f. hó 29-én, vasárnap délelőtt 9 órakor állít sírlemléket a család a helybeli ort. zsidó temetőben.

— Forrongás egy vonatösszeütközés miatt. Madraszból jelentik: Trichinopoli közelében, a vasútállomásnál egy mozdony összeütközött egy autobusszal. Az összeütközésnek tíz halottja és három sebesültje van. A szerencsétlenség megtörténte után hatalmas tömeg verődött össze, mire kivonult a csendőrség és oszlásra szólította fel a tömeget. A tömeg nem engedelmessékedett a felszólításnak, amiért a csendőrök sortűzet adtak le. A sortűznek több halott és sebesült áldozata van.

— Egy magyar iparművész autókatasztrófiája. Budapestről jelentik: A szentendrei országúton Füredi Lili iparművész autója nagy detonációval felrobbant. A robbanás következtében meggyulladt a karosszéria, mire az iparművész, aki súlyos égési sebet kapott, felájultan kiugrott az autóból. Egy armenő autó vette fel Füredi Lilit, akinek autója teljesen tönkrement.

— Megtalálták Nungesser és Coll repülőgépeinek roncsait. Kopenhágából jelentik: Virring dán orvos, aki az Északi tengerben hajózott, a dán partok mellett repülőgéproncsot talált. Azt hiszik, hogy az oceanrepülés első martírjainak, Nungessernek és Collinak gépét találták meg.

Hat új autóbust vásárol Arad városa.

Már a jövő hónapban üzembe lépnek az új autóbustok. — A közúti közlekedés végleges rendezése az új választott tanács feladata lesz.

(Arad, július 26.) Arad polgársága már esztendőik óta várja, hogy a közlekedés megoldására, a sűrűn folyó tanácskozásokon kívül is, történjen végre valamilyen intézkedés. Az autóbustforgalom bevezetését is nagy örömmel fogadták, miután az volt a vélemény, hogy az előirányzott 21 autóbust megvételével egyelőre megoldást nyer a probléma és hosszú esztendőik kísérletezése után eljut Arad is a modernebb erdélyi városok helyzetébe, ahol már régen autóbustok és villamosok bonyolítják le a forgalmat. Ami másutt könnyen sikerült, nálunk csődöt mondott; mert Aradon mindig a tanácskozásoknál akadott meg a közlekedésügy elintézése. Némi reményt nyújtott, hogy az aradi városi gépezetek 1928 évi költségvetésében már a kisvasut megszüntetése és az új autóbustok bevezetése szerepelt, de lassanként abból eljutottunk a júliusig, az autóbustforgalom megmaradt annál az öt autóbustnál, amely eddig közlekedett és most a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács utasítására ki kell törölni a gépezetek költségvetéséből az előirányzott autóbustjövődelt.

meket, mert nincsen kilátás arra, hogy ebben az évben megvalósuljon a terv.

Az aradi közlekedési helyzet szomorú képben csupán egyetlen biztató jel észlelhető, ami azt mutatja, hogy ebben a tengeri kigyóvá fejlődött ügyben némi előrehaladás várható. Aradváros vezetősége most elhatározta, hogy még ez évben, talán már a jövő hónap elején három új autóbust vásárol és másik hármat bérbevesz és azokat is beállítja a közúti forgalomba. Ez is valami, de nem minden. Arról egyelőre még ábrándozni sem lehet, hogy mindannyiunk szűgyene: a kisvasut végre kimúljon. Ez az üdvös hóhéri munka Arad jövő tanácsára vár, amelynek feladata lesz megvalósítani azokat a terveket, amelyek eddig csak álmok maradtak, de a megvalósulásig nem jutottak el. Aradváros új tanácsára vár az általános autóbustforgalom bevezetése az egész város területére és a kisvasut haladéktalan megszüntetése és reméljük, hogy a sok hónap meddőse után az új tanács módját is fog találni arra, hogy megoldja ezt a kérdést. Addig is örömmel fogadjuk Aradváros polgársága a beigért hat új autóbustot.

— Ujból letartóztatták Veér Imrét. Budapestről jelentik: Veér Imre, az ismert októbrista vezérnek most járt le másfél éves államfogházbüntetése. Az októbrista vezért azonban egyelőre nem helyezik szabadlábra, hanem más természetű vétségé miatt, újabb letartóztatásba helyezték és átkísérték a Maró-uccai fogházba.

— Romlott viřsít adott a leopárdoknak. Bécsből jelentik: A schönbrunni állatkert egyik eddig még ismeretlen látogatója, romlott viřsít dobott be a leopárdok tetejére. A ketrechen lévő három leopárd megrémegedett és mára menthetetlenül elpusztult. A vizsgálat folyik a lelkiismeretlen egyén személynének megállapítására.

Elítélték a Máv.-palota felgyújtóit. Budapestről jelentik: A Máv. igazgatósági palota leégése ügyében a bíróság ma két munkást ítélte el nyolc-nyolc napi fogházra, egyet pedig gondatlanságért, mert kiderült, hogy égve hagyták a tetőn a forrasztókályhát, amivel a tüzet okozták.

— Lloyd George lett a liberális párt elnöke. Londonból jelentik: A liberális párt a legközelebbi parlamenti ülésszakra ismét Lloyd George-ot választotta vezérévé és elnökévé.

— Berlinben meghalt egy volt magyar primadonna. Berlinből jelentik: Bärkány Mária, egyik budapesti színháznak hosszú ideig, volt primadonnája, 66 éves korában, Berlinben elhunyt. Bärkány Mária Kassán született és mintegy huszonöt esztendővel ezelőtt szerződött a berlini Theater an den Linden színházhoz, ahol a háború alatt is játszott.

— Az autó majd annyi embert pusztított el Amerikában, mint a világháború. Washingtonból jelentik: A hivatalos statisztika szerint 1926-ban és 1927-ben az Egyesült Államokban autóbalesetből kifolyólag 48.039-en haltak meg, 1.200.000 ember pedig kisebb-nagyobb sérülést szenvedett. Ezzel szemben a világháború poklában mindössze 50 ezer amerikai halt meg és 172 ezren kaptak sebet.

— Rablóromantika Korzika szigetén. Párisból jelentik: Korzika szigetén újból feléledt a rablóromantika. A korzikai banditák vezére a hírhedt Battesti volt, aki bandájával a napokban megállította a Páris-Lyon Méditerranée vasúttársaság egyik autóbustját, kirabolta az utasokat és elrabolta Gustaf Janssen, az ismert svéd író gyönyörű leányát. A leány másnap megszökött a banditától és a tőle kapott adatok alapján sikerült elfogni Battestit, a bandavezért, akinek az ügyében rövidesen megtartják a főtárgyalást.

— Modern tolvajfogás a templomban. Londonból jelentik: Különös eset történt a minap a peterboroughi katolikus templomban. A plébános, Allen atya, minthogy már egyszer lopás történt a templomban, óvatosságból olyan villamos csengőszervezetet készíttetett, mely azonnal jelet ad, ha valaki éjjel bejutna a bezárt templomba. A villamosszerkezet a minap éjjeltájban — tolvajt jelzett. A plébános azonnal felkelt ágyából és segítségért telefonozott a rendőrségnek. Hamarosan megérkezett egy detektív és a plébánossal a templomba sietett. Egy fiatal embert találtak ott, aki hirtelen letérdelt az oltár előtt, mikor megpillantotta őket. „Mit csinál maga itt éjszakánként idején?” — kérdezte tőle a detektív. „Ájtatoskodom” — felelte. A detektív jobban szemügyre vette és két ezüst gyertyatartót húzott ki kabátja alól. A tolvaj, aki álkulcs segítségével jutott be a templomba, könyörögni kezdett a plébánosnak, hogy bocsássa meg bűnét. A detektív azonban megblincselte és elvitte a rendőrségre. „Most én vagyok a papod!” — mondotta neki. — „Majd nálunk levelezheted a bűnököt!”

— A kopaszság, mint válóok. San-Franciscóból jelentik: B. Moore asszony felhőtlen házasságot élt férjével, egy nagy szállító cég igazgatójával, csak azzal nem tudott megbékülni, hogy a férjet a természet megfosztotta egyik disztól, dus hajzatától. A férfiszépségnek ez a hiánya napról-napra jobban feldúlt a házastársak viszonyát. Híába kérte az asszony a férjét, hogy használjon valami hatásos szert a kopaszság ellen, azzal háritotta el magától a kérést, hogy ez ellen úgy sincs orvosság, s különben is nagyon jól érzi magát kopaszon. Az asszony válopert indított a glancni miatt a férj ellen, s a humor iránt érzékkel bíró amerikai bíróság el is választotta a házastársakat.

— A kőburgi herceg autókatasztrófiája. Grácból jelentik: Deutsch-Landsberg közelében súlyos autószerencsétlenség érte Rainer szász-koburg-góthai herceget. Az autó, amit maga a herceg vezetett, egy fordulónál összeköszött egy teherautóval és a herceg súlyos felsérülést szenvedett. Rainer herceget a Deutsch-Landsberg-i kórházban vették ápolás alá.

— Három értékes díj a tekeverseny győztesének. A nyomdászok augusztus 5-iki kerti ünnepélyének programján a tekeverseny lesz egyik vonzerő, melynek három első helyezettje értékes díjat kap. A tombolatárgyak napról-napra szaporodnak. A tombolánál minden egyes szem nyer. Az ujaradi Kornett-vendéglőben tartandó ünnepély délután 3 órakor kezdődik az ujaradi 50 tagú gyermekzenekar hangversenyével.

AEROXON

CSAK HÁROM SZÓ:

AEROXON

LEGJOBB LÉGYFOGÓ!

LEGYFOGÓ

Vezérképviselő: Schulz Arnold, Timisoara I.

— Jelentkezési felhívás. Az aradi államrendőrség felhívja a következőket, hogy fontos iratok átvétele végett jelentkezzenek a rendőrprefektúra 35. számú szobájában: Valent Nándorné, Miklós József, Borhuber Ferencné, özvegy Barta Ferencné.

— Munkás-üdülőttelepet építenek Steierlaken. A Temesváron székelő Élelmezési Munkások Országos Szövetsége egy üdülőttelepet vásárolt a gyönyörű vidéki Steierlaken mellett, hogy a szervezethez tartozó pincérek, sütők, cukrászok, husipari-, sörgyári- és malommunkások, azoknak családtagjai is minden nyáron egy-egy rövid ideig üdülést, gyógyulást nyerhessenek. A szövetség nagyon régi óhaját váltotta valóra az élelmezési munkásságnak s most ez a közel negyedélezeret számláló munkástömeg azon fáradozik, hogy az igen előnyös vételárat az apró bankból összehozza. A munkügyi miniszter 35.364. szám alatt engedélyezte az ország területére a gyűjtést. Az üdülőttelep a vasutállomástól 16 kilométerre fekszik, autóbust-közlekedéssel, 7 hold fenyveserdő közepén, 3 villával, gyógytóval, mely területet 26 hold szántóföld vesz körül. Egy millió lej volt a vételár.

— RÁDIO-MŰSOR. Péntek, július 27. (Romániai idő.) Wien-Grác. 17.15. Hangverseny. — Berlin. 21.30. Operarészletek. — Boroszló. 22.20. Rajnai népdalok. — Frankfurt a. M. 21.15. Népies hangverseny. — Leipzig. 23.30. Táncczene. — Milano. 21.50. Szimfonikus hangverseny. — München. 21.35. Dalok. — Nápoly. 21.50. Operaelőadás. — Pozsony. 22. Hangverseny. — Prága. 18. Hangverseny. — Róma. 22. Zenekari hangverseny. — Stuttgart. 21.15. Népszerű zenekari hangverseny. — Zúgráb. 21.35. Operett-est. — Budapest. 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 18.45. Magyar nóták. 21. Szimfonikus hangverseny. 22.30. Jazz-band.

Összeült az ellenparlament.

Maniu súlyos kritikája a kormány kisebbségi politikájáról.

Az Aradi Közlöny Bucuresti-tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Ma délelőtt összeült a nemzeti-parasztpárt ellen-parlamentje, amely a kamarával párhuzamosan tartja üléseit. Az ellenparlament mai első ülése igen népes volt. Először egyhangúlag Vaida-Voevod Sándort választották, majd Maniu Gyula tartott nagyszabású exozét, amelynek keretében foglalkozott a kisebbségi problémákról és kijelentette, hogy a mai kormánypárt politikai kérdést csinál a kisebbségi problémákból és kijelentette, hogy a nemzeti-parasztpárt ragaszkodik az alba-illai határozatok végrehajtásához, amelyek a kisebbségi kérdést liberálisan kezelik s biztosítják a kisebbségek teljes szabadságát.

A cattaroi robbanás borzalmas hatása.

Több erőd repült a levegőbe. Husz kilométernyire hangzott a detonáció.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Jelentettük már, hogy Cattaroban felrobbant egy municióraktár. Az újabb zágrábi jelentések szerint a robbanás félelmes erejű volt és sok áldozattal járt. A jugoszláv hadügyminisztérium minden, a robbanásra vonatkozó sajtóközleményt betiltott. Hír szerint a katasztrófa a Cattaroban tartott közös cseh-jugoszláv tűzgyakorlaton történt.

A halászbárkások elmondják, hogy a robbanás a felhalmozott municiót pusztíthatta el, mivel husz kilométernyi távolságra hangzott a borzalmas detonáció. Miután több detonációt hallottak, feltételezik, hogy több erőd repült a levegőbe. A vizen épületek alkatrészei usznak. A környékbeli hegyekben több helyen hegyomlás történt.

Interpelláció a bucaresti-i magyar katonai attasé miatt

A kormányval történt megállapodások folytán nevezték ki a katonai attasét.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A parlament mai ülésén Grădistanu liberális képviselő interpellációt intézett a hadügyminiszterhez, akitől megkérdezte, miért türi, hogy a magyar kormány katonai attasét küldjön Bucarestbe. Bucaresti-i tudósítónk beszélgetést folytatott a kérdésben báró Vessely Fedor követi tanácsossal, aki kijelentette, hogy csodálkozik az interpelláció felett, annál is inkább, mert a magyar kormány mielőtt négy héttel ezelőtt Bucarestbe küldte a katonai attasét, ezt a lépést a román kormánnyal történt előzetes megállapodások alapján tette.

resti-i tudósítónk beszélgetést folytatott a kérdésben báró Vessely Fedor követi tanácsossal, aki kijelentette, hogy csodálkozik az interpelláció felett, annál is inkább, mert a magyar kormány mielőtt négy héttel ezelőtt Bucarestbe küldte a katonai attasét, ezt a lépést a román kormánnyal történt előzetes megállapodások alapján tette.

Irodalom és művészet

Apponyi Albert gróf, mint moziszínész.

Egy angol-német filmvállalat grandiózus történelmi filmre készül, amelynek az ősz magyar államférfi lesz a főszereplője.

(Budapest, július 26.) Érdekes filmember tartózkodik jelenleg a magyar fővárosban: Szírothay Lhotka tanár, a magyar filmgyártás előharcosa, aki 1920. óta külföldön tartózkodik és most tért vissza először Magyarországra. Szírothay elmondotta tudósítónk előtt, hogy azért jött Budapestre, hogy a British International Film, egy angol-német vállalat új filmje részére megfelelő kosztümöket és motívumokat keressen. Elmondotta, hogy a készülő film, amelyet D'Annunzio írt, a Mátyás korabeli Budán játszódik le.

— De mondok más újságot is — folytatta Szírothay. — Én készítem el egy magyar film díszleteit, amelynek főszereplője gróf Apponyi Albert lesz személyesen. A gróf kilátásba is helyezte fellépését. A filmnek ugyanis csak úgy van értelme, ha Apponyi személyesen közreműködik abban. Az érdekes film azzal kezdődik, hogy Apponyi beszédet tart a békekonferencián. Beszédében a magyar történelem legfényesebb lapjait idézi. Ezt a képet úgy állítják be, hogy Apponyi a Szépművészeti Múzeum történelmi képcsarnokának egyes képei elé vezeti hallgatóit. A képek megelevenednek és a nézők előtt valóban lejátszódik a magyarok bejövetele, Vajk megtérése, a tatárjárás és így tovább. Nagyszabású lesz ez a film.

— További tervei?

— Egyelőre ennek a két filmnek a díszleteit csinálom meg a British International részére. Rajtam kívül Carl Wilhelm, aki már dolgozott Magyarországon, még az Uher-filmnél, itt csinálja meg szintén a British International Film egészé alatt a Cigányprimás című Kálmán-operett filmváltozatát.

* Elmaradt a Mersz-e Mary ma esti bemutatója. Napok óta hirdette az aradi színtársulat igazgatósága, hogy ma este lesz a Mersz-e Mary revüoperett aradi bemutatója. Ma aztán sajnálatos körülmény megakadályozta a premiért. Délelőtt leüzent a próbára Betegh Béby, aki az operett primadonna-szerepét játssza, hogy súlyos torok- és mandulafájással fekszik és képtelen a próbára lépni. Azonnal elhívták a művésznő betegágyához dr. Löwinger Miksa v. kórházi főorvost, színházi orvost, aki megállapította, hogy mandulagyulladás van Betegh Bébynek, de ha hőmérséklete nem emelkedik, résztvehet az esti előadáson. Estére azonban annyira súlyosbított Betegh Béby állapota, hogy az előadást kénytelen volt lemondani és a Mersz-e Mary premierje ilyenképpen elmaradt. Az előadásra nagyszabású összejútt közönségnek a pénztárnál adták tudomására a premier sajnálatos elmaradását, amelyet a színház igazgatósága

holnapra, péntekre halasztott el. Egyébként Betegh Bébyt este dr. Róna Jenő gégespecialista is megvizsgálta és kijelentette, hogy fokozott kezelési módszerrel holnap estére teljesen egészségesen léphet a közönség elé.

* Egész Aradnak egy a szenzációja: a színészeknek a városligetben július 29-én lévő színésznapja. Városszerte mindenki él, mozog a sikerért, amely valóban szenzációnak ígérkezik. Az aradi jótékony nőegyletnek már javában folytatják az előkészítő munkát, tehát elsőrendű gondoskodás történik: A színésznapon senki sem lesz éhes, a jótékony hölgyek intézik ugyanis az étellemezést. Azonkívül résztvesznek a sorsolás propaganda munkájában. A sorsolást tüzte ki a rendezőség a színésznap eseményévé, ez természetesen is, hiszen 24.000 lej értékben egy elsőrendű, 16.200 lej értékben egy másodikrendű páholybérlet, 7.000 lej értékben egy elsőrendű, 4.600 lej értékben egy másodikrendű, 3.000 lej értékben egy harmadrendű szállóberlet. De ezenkívül is értékes nyeménnyel lesznek. A nagyvendéglő teraszán szabadszínpadot állítanak fel, délután 5—11-ig kabaré, színelőadás, hangverseny foglalkoztatni a közönséget. 7 órakor külön színpadon nagy gyermek kabarét mészélelnek, Arad gyermek-szöve választást tartanak, ahol a gyermekek szavaznak a legy mellé kapott szavazójeggyel. Továbbá mozifelvételt is készítenek a közönségről, hivatalosak az ünnepélyre Josephine Baker, Pat & Patachon. Ezenkívül póznamászás, zsákbaftás, szerencsekerék, lepényevés, karikadobás, szerencsehalászat stb. s a különböző attrakciók egész sorozata vonul fel az ünnepélyen, amely mindent egybevetve, pompás szórakozási alkalma lesz Arad közönségének.

* A „Mersz-e Mary?” a slágerek slágere. Hozzá hasonló látványos operettet az Orlow és a Cirkuszhercegnő óta nem láttak. Szeretnők ideiktatni az előadás kitűnőségéről. A fő női szerepben Betegh Béby, aki annak idején az Orlowot és a Cirkuszhercegnőt is diadalra segítette, nagyszerű, a nagy primadonnák stílusos eszközeivel hódító, a siker centrumában áll, az előadás ugyszólván körötte forog. Pallay Manci, Szepessy Edith, Dancs Ica a többi női szerepekben teremtik meg a sikert. Galetta Ferenc férfias és elegáns, ifj. Szendrey Mihály, Deésy Jenő aranyozzák be remek humorral az estét. Kun Dezső, Kallós József, Kovács Emil neveit kell még fölígyezni a sikernél. Galetta rendezése invenciózus ezuttal is, Cellért Pál friss, és lendülettel adó. A „Mersz-e Mary?”-t mindenkinek meg kell néznie, aki nem akarja kihagyni a szezon slágerét, a Pesten elementáris sikerrel futott pazar operettet, amely ma pénteken és szombaton szerepel a színház műsorán esti 9 órai kezdettel. Jegyek elővételben a téli színház pénztárában, az előadás megkezdése előtt a nyári színház pénztárában válthatók.

* Mersz-e Mary premierje ma este lesz. Betegh Béby gyengélkedése miatt ma este lehalasztották el a látványos revü-operett bemutatóját.

* Hókusz-pókusz az aradi színtársulat új premierüjdonsága. A színtársulat prózaegyüttetésének színe-java vonul fel Kurt Götz pompás szatírája és derűs humoru vígjátékában. A budapesti Vígyszínház slágere volt a trükkökben változatos Hókusz-pókusz, amely Aradon is kétségtelen nagy sikert fog aratni.

* Wojticzky Elvira-film az Apolló és a Marosparti mozgóban. Wojticzky Elvira, a csodálatos művészettel megáldott nyolc esztendőös táncosnő, a cluji (kolozsvári) operaház szerződötött tagja, a napokban Aradra érkezett. A kis táncművésznő, aki már nagy és számos sikert aratott, egy önálló estélyein, mint az Operaház színpadán, csütörtökön, pénteken és szombaton este Aradon is szerepel az Apolló és a Marosparti mozgóban. Wojticzky Elvira táncáról a „Vrancea” filmvállalat készített felvételeket. A gyermek táncművésznő bemutatkozását általános érdeklődéssel várja Aradváros közönsége.

Mennyi a regáti tisztviselő az erdélyi megyei és városi hivatalban?

Bratianu kormányelnök meg akarja cáfolni az ellenzék vádjait.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Bratianu Vintila kormányelnök ma leiratot intézett az összes megyei prefektusokhoz, amelyben azt az utasítást adta, állítsák össze az összes megyei és városi tisztviselők névsorát, annak megállapítása végett, igaz-e az az ellenzéki vád, hogy az erdélyi városi és megyei hivatalok regáti tisztviselőkkel vannak elárasztva.

„Eddig és ne tovább.”

Hervé az Anschluss mellett foglalt állást éles hangú cikkeiben.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A Victoire mai számában Hervé főszerkesztő „Eddig és ne tovább” címmel ír cikket az osztrák csatlakozás mellett. Kifejti, hogy sem az igazság, sem a józan ész nem indokolja, miért akarják megtiltani azt, hogy Ausztria Németországhoz csatlakozzon. Semmi akadályja továbbá nincsen annak sem, hogy Németország visszakaphassa Kamerunt és Togót. Ezzel szemben a lengyel korridor megszüntetése és Franciaország leszerelése olyan kérdések, amelyekben a legnémetbarátabb francia sem tanúsíthat engedékenységet, bármennyire is kellemetlenek azok Németországra nézve. Ezeket a kellemetlenségeket azonban ellensúlyozná Franciaország hozzájárulása az Anschluss-hoz, valamint a német gyarmatok visszaadása.

A cár leánya lemondott a Romanov-vagyon igényléséről.

Az állítólagos Anasztázia-hercegnő jól érzi magát a bádogkirály házában.

Londonból jelentik Az állítólagos Anasztázia orosz nagyhercegnő, aki jelenleg ifj. William Leedsnek az amerikai bádogkirály fiának házában él kijelentette, hogy lemond a Romanovok vagyonáról. A különös nő, aki különben Csajkovszkinének is nevezi magát, mert férjhez ment közben egy ilyenü lenglly katonához, aki megmentette a kivégzéstől, teljesen összetörte idegeit az a harc, amit személyazonosságának elismeréséért folytatott.

A Romanov-vagyonról való lemondásának oka abban rejlik, hogy az állítólagos cárlány igen jól érzi magát Leedsnél, akinek felesége Xénia görög hercegnő fel vélte ismerni a kérdéses hölgyben gyermekkori játszótársát Anasztázia orosz nagyhercegnőt. Az amerikai multimilliomos ilykép mindenképpen „rehabilitálta” Anasztáziát, akinek állításaiban azonban az orosz emigránsok és a cári család vérszerinti rokonai kételkednek.

NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ ELŐFIZETŐINK. NEK, valamint olvasóinknak lapunkat a postahélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Megszökött a nagyváradi kommunista-per két vádlottja

A hatóságok nagy apparátussal körözik a szökevényeket.

Kolozsvárról jelentik: Az oradeai kommunista összeesküvés két vádlottja ma éjszaka megszökött a oluji hadbírósa börtönéből, állítólag éppen az a két vádlott szökött meg, akik az összeesküvést tervezték és akik leg-

inkább bűnösök. A fogtörök szökéséről értesítették az ország valamennyi rendőrségét. A szökés körülményeiről a hadbírósa megtagadott mindennemű felvilágosítást.

Itália Cézárja fórumot épít.

Mussolini grandiózus terve a régi Róma feltámasztására.

Rómából jelentik: Az örökváros életének és fejlődésének csodálatos új korszaka következett be, ha Mussolini végre tudja hajtani azt a grandiózus tervét, amelyet szeretettel növel nagyra. Nem kisebb dologról van szó, mint a régi Róma feltámasztásáról. Hatalmas számításokat eszközöltek úgy anyagi, mint építészeti szempontból, hogy megállapítsák, mennyire lehet visszatérni Augustus Rómájához, hogy a város képe ne veszítsen klasszicitásából és a restaurálendő részek összhangban legyenek a modern negyedekkel.

Mindazokban a városrészekben, ahol a terv szerint megkezdik az óriási átalakításokat, oltudatosan lebontanak minden olyan házat, amelynek nincs különleges történelmi értéke és helyébe részben a régi Róma épületeit, részben Mussolini fórumának grandiózus emlékműveit emelik. Mert Itália új cézárja fórumot épít. Ez a fórum ma még csak álom, mely csak a tervező művének fantáziájában él és márvány helyett csak papíron testesült meg. A terv azonban megvan és valószínűleg nem is sokára kivitelre kerül — rögtön, amint Olaszország pénzügyi helyzete lehetővé teszi az ilyen óriási arányú kiadásokat.

„Kisérteljárás” Aradmegyében.

Kiástak sírjából egy halottat, mert a babonás nép azt hitte, hogy annak szelleme pusztítja a jószágállományt.

(Arad, július 26.) Különös szenzáció tartja izgalomban már hetek óta az aradmegyei Avram lancu kisközséget. A falucskában ugyanis már április eleje óta nagy vész dühög a szarvasmarhaállományban, amely az amugy is szegényebb sorú hegyvidéki lakosságot érthető módon elkeserítette. A babonás nép természetesen földöntúli erőket sejt a történetekben és a faluban nemsokára sutogni kezdtek, hogy az április elején meghalt és már életében varázsló hírében állott 65 éves Miclean Niculae szelleme jár ki éjnek idején a sírból és pusztítja sorra a szegény emberek jószágait.

Akadott egy öreg asszony, aki eskü alatt bizonygatta, hogy ő egy éjszaka látta is a fehér lepelle burkolódzott öreg Miclean, amint tíz körmével kivájta egy tehén szívért. Nem kellett több a babonás rettegésben élő falu lakóinak. Kaszával, kapával felfegyverkezve, mintegy kétszázötvenen tegnap megszállták a falucska kis temetőjét s ellenállva a hatósági közegek tiltakozásának, erőszakkal kiásták sírjából a halott öreg parasztot, akit koporsójából kirángatva alapos vizsgálat alá vettek. Csak akkor nyugodtak meg, amikor látták, hogy az öreg Miclean békésen szunnyadt koporsójában és nem volt véres az arca, mint azt az öregasszony állította. A különös temetőháborítás ügyében a csendőrség megindította a vizsgálatot.

Soffőrvizsga az aradi uccákon.

Gyakorlati vizsgálat, amely a járőrköket veszélyezteti. — Egy soffőrijelölt, aki „levizgázott”.

(Arad, július 26.) Az aradi államrendőrségen a mai napon folytatták a soffőrvizsgákat. Ma délutánig a következő ismertebb nevű amatőrsoffőrök vizsgáztak le a gyakorlati autővezetéstől eredményesen: Dehelean Ilona, Leölkes Béla, dr. Vachter Erik, Crisan Ernő, Singer Andor, Hady László, Hönig Árpád. A vizsgáztatások a legnagyobb figyelemmel és szigorúsággal folynak. Akik elakarják nyerni az autővezetés oklevelét, azoknak alapos előtanulmányokkal és lélekjelenléttel kell rendelkezniük. A vizsgáztató bizottság a legnagyobb feladat elé

állítja a jelentkezőket. Először a külvárosi utcákon gyakorlatoznak, ahol gyors megállást, vagy gyors fordulást vezényelnek. Ha ezeket a feladatokat jól megoldották, jönnek be a városba, ahol a forgalmasabb utcákon kell vezetni az autót. Eddig tizen buktak el a gyakorlati vizsgákon. Egyik amatőr soffőrijelöltnek, aki az összes feladatokat kifogástalanul teljesítette, a legutolsónál csődöt mondott tudománya, még pedig úgy, hogy könnyen katasztrófát idézhetett volna elő. A soffőrijelölt egyik forgalmasabb utcán hirtelen elvesztette biztonságát és behajtott egy tűzlet kirakatába. A kirakatot összetörte, sok árut használhatatlanná tett és nemcsak a károkat keli neki megfizetni, hanem a bizottság elbuktatja és eltiltotta a kocsivezetéstől. A holnapi napon veszi kezdetét az elméleti vizsga, amely előreláthatólag kevesebb veszedelemmel jár, mint a gyakorlati.

Közgazdaság.

Zürichben 3.17, Párisban 15.60 a lej

Helyi valutaárak. (Július hó 26.)
Küizetések: Berlin 39.56, Newyork 165.35, London 805.50, Páris 6.50, Milánó 8.69, Prága 4.61, Budapest 28.89, Zágráb 2.89, Bécs 23.37.50, Zürich 31.90. — Árú: Márka 39, dollár 165, angol font 800, francia frank 6.60, olasz lira 8.60, cseh korona 4.90, pengő 29, dinár 2.85, osztrák schilling 23.55, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, dollár 164.2, angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.35, pengő 28.75, dinár 2.83, osztrák schilling 23.25, svájci frank 30.50. — Irányzat: lanyhuló.

Zürichi tőzsdezárlat. (Július hó 26.)
Berlin 123.96, Amsterdam 200, Newyork 519.30, London 2523.25, Páris 20.33, Milánó 27.18, Prága 15.38.25, Budapest 90.53.50, Belgrád 9.12.80, Bucuresti 3.16.50, Varsó 53.20, Bécs 73.27.50.

Zürichi tőzsdenyitás. (Július hó 26.)
Berlin 124.02.50, Amsterdam 208.95, Newyork 519.32.50, London 2523.12.50, Páris 20.33.75, Milánó 27.18.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.52.50, Belgrád 9.12.80, Bucuresti 3.17, Varsó 58.20, Bécs 73.26.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Július hó 26.)
Devizák: Páris 6.47, Berlin 39.40, London 802, Newyork 164.80, Milánó 8.64, Zürich 31.80, Prága 4.92, Bécs 23.32, Budapest 28.75. — Valuták: Napoleon 640, márka 39.60, léva 1.22, török lira 0.84, angol font 803, francia frank 6.50, svájci frank 32.10, olasz lira 8.75, drachma 2.10, dinár 2.91, dollár 164, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.40, pengő 28.90, cseh korona 4.93.

= Felujultak a devizaspekulációk. Bucurestiből jelentik: Miután a napokban nagyobb devizaoperációt észleltek, a Banca Nationala megtiltotta a szükséges intézkedéseket és úgy a régi királyság, mint Erdély számára 800 lejben állapította meg az angol font árfolyamát. A Nemzeti Bank ezen az árfolyamon 150 ezer font sterlinget adott át a bankoknak.

— Fejlesztik Arad villany- és vízvezetékét. Az interimár bizottság mai ülésén elrendelte, hogy a Mos Ajun (Szől-uccában) valamint a Saguna (Varjassy Lajos)-uccában építsék ki teljesen a vízvezeték hálózatot. A Szől-uccai munkálat 140.000 lejbe, a Varjassy Lajos-uccai 350.000 lejbe kerül. Ezután sor kerül a Radnei (Radnai)-uti vízvezeték hálózat meghosszabbítására. Elrendelte a bizottság a Mossóczy-telepen a villanylámpák megszáporítását, ezenkívül Gájban és Ségában a villanyvezeték kiterjesztését.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a vasútállomással szemben levő, jöhrnevi

Horváth-szálloda és étterem
teljesen újonnan átalakítva, a jelen kor igényeinek mindenben megfelelőleg, f. hó 28-án, szombaton megnyílik. Nyitva reggel 8 óráig. Nagy dísznótoros vacsora, turósasasával. Elsőrendű kiszolgálás. Kifügő ételek és italok. Zene. Szíves partifogás kér!
Horváth Sándor.

Fájdalomtól megtörtén jelentjük, hogy a szeretett jó anya, nagynya és rokon

özv. Schlesinger Jakabné

szül. Wolheim Mária

életének 75. évében, 1928. július 25-ikén éjjel 11 órakor elhunyt.

A drága halottat 1928. július 27-ikén, délután 5 órakor temetjük a Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 37. sz. gyászházából.

Emlékét örökké megfogjuk őrizni!

Arad, 1928. július 26-án.

Vilma férj. Weisz Adolfné, Róza férj. Braun N. Antalné, Gizella férj. Krausz Gyuláné. Schlesinger Mór, Szántó Andor, Szántó Sándor, gyermekei. Weisz Adolf, Braun N. Antal, Krausz Gyula, Schlesinger Mórné, sz. Friedmann Valéria, Szántó Andorné sz. Engelmann Ilonka, Szántó Sándorné sz. Weisz Rózsi vejei és menyel. Vértés Béla és Vilmos, Adler Ernő és neje sz. Weisz Böske, Dominusz István és neje sz. Schlesinger Böske, Schlesinger Pál és György, Krausz János és István, Schlesinger Terike és Bandi, unokái. Vértés Klári, dedunokája.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága jó halottunk

Moldovan Alma

temetésén résztvevők, koporsóját virággal halmozták el, részvétük kifejezésével mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk halás köszönetet.

Dr. Moldovan,

3997

Kózkórházi igazgató-család.

Raktárhelyiség

120 négyzetméter alapterülettel
Szabadság-tértől 3 percre

bérbeadó.

Bővebbet: 3999

Reusz sörraktárban ARADON.

Főtér közepén

(Minorita templommal szemben)

nagy üzlet-helyiség, aug. hó 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

APRÓHIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveg hétköznapi 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legrövidebb hirdetés ára 10 szög hétköznapi 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak elárulandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszshelyezéssel ellátott kérdésekre válaszolunk. Államlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

EGY ÜGYES SZOBALÉNY 16 bizonyítottan urházhoz augusztus 1-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

EGY jóerkölcsű fiú kárpitos targoncát felvétetik Dongán kárpitos műhelybe. Str. Berthelot 6. szám, színház lőncjáraival szemben az udvaron. 3945

DEUTSCHE Daktilographin, der rumänischen und ungarischen Sprache, vollkommen mächtig, sucht Stelle, evtl. auf halbe Tage. Angebote sub. Selbständig erbeten. 3992

Nyugdíjas vasúti

vagy más volt tisztviselő, ki kedvezményes vasúti igazolvánnyal rendelkezik Arad-Clujú utárszolgálatra, felvétetik azonnaira.

Csak feltétlenül megbízható egyének jelentkezzenek Sándor Ferencnél, Megyeháza szemben. 1303

LAKÁS.

KÉT butorozott, feltétlenül elegáns szoba a központban kerestetik. — Címeket „4000” jellege alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatala kéri. 3993

Ugy alszik, mint az agyal, ha „ANTIPOL”-al irtja polókat, Valódi csakis 2867 Weisz patikában. Üvegje 20 lej.

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnaira

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1857

Központban

2 szoba, konyhából álló lakás kiadó, azonnal elfoglalható.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3844

VÉTELESELDAS.

KÉT darab vassodrony ágybetét iókarban levő, eladó. Str. Rusu Sirianu (Aulich Lajos-ucca) 13. földszint jobbra. 200

EHRBAR ZONGORA, JEGSEKRENY, SZÖNYEGEK, gyönyörű ebédő antik komódok, antik órák, intarziás kis vitrin, antik székek, szalonok, íróasztalok, szőnői majolikák, fotelok, asztalok, székek, gardero szekrények, képrámák, velencei és konzoltükrök, üvegezt szekrény, íróasztalgarnitúrák, storeok, függönyök, 6 személyes damaszt asztalnemű, Biedermayer gardero szekrény, régi pénzek, zongorák, pianino, dohányzóasztal, dísztartóvak stb. eladók — Salgó né bizományi üzlet Str. Floria 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

ELADÓ 2 drb. cflinderszita 4 mh., 2 drb. 7 m. hosszú dupla felvonó, egy 6 mh. kőállvány, egy drb. nemzetikoptató triuerral összekötve jó állapotban. Tolnay János malomtulajdonos, Beliu, Bihar megye. 3995

ANTIK ÉS MODERN bútorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcelánokat, antik székákat, használt bútorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba veszek azok magas árban való eladásáról gondoskodom. Salgó né Str. Floria (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Zongorák

OLCSÓ ALKALMI ELADÁSA:

Modern kereszthúros	50.000 Lej
Petrofi kereszthúros	45.000 "
Rövid Bözendorfer	42.000 "
Vopaterny & Sohn	32.000 "
Beregszászy topolya	25.000 "
Fiedler Wien	22.000 "
Heitzmann Pianino	32.000 "

MELISNÉL Arad, Plaja Avram Iancu 21. Zongoraterem I. em. 3996

MACULATURA PAPIR 5 kilogramm csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

A PIATA Avram Iancu vendéglőhelyiségek lakással azonnal bérbeadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4000

Feltűnően olcsó alkalmi házeladások.

Volt Szabadság-tér egyik mellékutcájában egy 2x3 szobás lakásos magánház bevezetett vízvezeték és szellőző angol felszereléssel áron alul 320.000 Lejért nagyon sürgetően eladó, ugyanígy egy 450.000 Lejes parkettás lakásos magánház eladó. A volt Török-tér közelében egy 3 lakásos magánház benne egy 2 szobás, fürdőszobával, két 1 szobás, konyhával, 2 lóra is álló, pince és kocsiszín, cementezett udvar áron alul 255.000 Lejért eladó. A volt Kasza- és Mihály-ucca sa-ekháza közel egy új magánház, régi vízvezetékkel, ugyanígy egy 2 lakásos újabb gardalodásra alkalmas esalngeni rollós ház, nagyobb szobákkal, üvegezt szárnyas ajtókkal, istálló, kocsiszín, serfésizalda, nagy kerttel, 260.000 Lejért áron alul eladó. Volt Varjassy Lajos uccában több magánházak és üres telkek, omibusz megállónál, 12-13 méter ucafronttal áron alul, nagyon sürgetően eladó. Végül több magán és jövedelmező bérházak Aradváros kül- és belváros részén, nagyon sürgetően eladók. Legvégül főtéren üzletek, raktárhelyiségek és lakások kiadók.

Fenti ingatlanok eladását vagy bérbeadását optio nélkül is szóbeli megbeszélésre 24 óra alatt lekövetelteti, illetve megbízásokat elfogadok és minden igényeket, úgy vétel, mint eladásokban ügyfeleimet 24 óra belül teljesítésként szorint kiszolgálom. Kérem ügyfeleimet forduljanak teljes bizalommal esután is

ifj. Kovács ügynökséghez

Arad, Str. Take Jenece No. 2. (volt Sároci és Batthyány-ucca sarok.) 4001

Arverés

alá kerül az Aradon, volt Gyár-ucca 35. sz. alatti ház a telekkönyvi hatóságnál f. évi július 27-én (pénteken) d. u. 3 órakor. 3994

Kényszereladás

kiköltözés miatt.

FISCHER üvegüzlet

Arad.

Berendezés eladó!

2695

Üzlethelyiség kiadó!

A rossz tyukszemvágások szerencsétlenséget okoz!

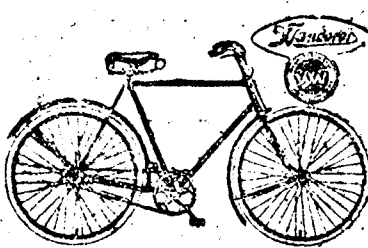
Öt száz lejt kap,

3815

ha a PUIU tyukszemirtó 12 nap alatt gyökerestől ki nem irtja tyukszemét.

Kapható Alexander és Tsa drogériájában Bul. Regina Maria 12. (Fischer Elíz-palota.)

Egy doboz 25 lej.

Győződjön meg róla, hogy a

„WANDERER”

a világ legtartósabb és legkönnyebb járasu kerékpárja,

hihetetlen olcsó árban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Raktáron tartók „Göricke” „Dürkopp” „Keyser”

„Brennabor” „Ideal” kerékpárokat és az összes kerékpárokhoz alkatrészeket. Arad legnagyobb és legrégibb kerékpár és varrógép raktára és szakszerű nagyjavító műhelye

HAMMER VILMOS

volt Szabadság-tér 5/6.

1518

Telefon 541.

250—300 prima tenyész anya-birkák

(merinói) apaállattal ellátva, megfelelő birtokra felesbe adók.

Cím: Molnár István Sirla (Világos) 547. sz. 3990

Bérház

forgalmas útvonalon, 180.000 lej bérjövdelemmel, 8 üzlethelyiséggel, 10 lakással, 1.100.000 lejért sürgetően eladó. A volt Aulich Lajos-uccában 3 lakásos ház egy kétszobás és 2 egyszobás lakással, 300.000 lej. Megbízott Győrffy „Mures” irodája Str. Unirel 13. 15304

FIAT-TRAKTOR.

Vasárnap, i. hó 29-én, délután 4 órakor próbaszantást tartunk Ujaradon.

A szántóföld az Arad-temesvári vasútvonal mögött fekszik, a második vasúti átjáró közvetlen közelében, kb. 400 méternyiro az Arad-temesvári országúttól. 3988

A Fiat-cég aradi képviselője:

Autobox-garage, Arad, Siráda Muresianu 5.

MUZZAY JÓZSEF

Arad, színházzal szemben

Nyári árjegyzéke:

Mesélőtőny	Lej 1300	Mosónadrág 1a	Lej 430
Gyerecsat vászonöltőny	1480	Gummikabát	840
Divatöltőny lenvászon	1650	Fregoli-kabát	2100
Kilenc mesélőtőny divatszínben	1950	Gyermek-cosum	400
Tennisnadrág	680	Trench-coats 1a	2400

Divatszabóság! Nagy posztóraktár!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt Központi fokvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sör csarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!